

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1954-1955.

16 DECEMBER 1954.

BEGROTING

van het Ministerie van Justitie
voor het dienstjaar 1955.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER TAHON.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

I. — BESPREKING DER UITGETROKKEN KREDIETEN.

Het begrotingsontwerp van het Ministerie van Justitie voor het dienstjaar 1955 behelst kredieten ten belope van 1.611.393.000 frank.

In het oorspronkelijk begrotingsontwerp voor het dienstjaar 1954 (Stuk Senaat, n° 5 - VII) bedroegen de uitgaven 1.595.111.000 frank. Het werd verminderd met 5.404.000 frank door verschillende amendementen (Stuk. Senaat, n° 54, 59, 215 — Zitting 1953-1954, en Stuk 27, — Buitengewone Zitting 1954), en vermeerderd met 3.556.000 frank ingevolge de voorstellen opgenomen in het bijblad voor het dienstjaar 1954 (Stuk Senaat, n° 93 — Buitengewone Zitting 1954). Met inachtneming van deze verschillende wijzigingen bereikt het in totaal 1.593.263.000 frank.

Met betrekking tot de aldus gewijzigde begrotingsvoorstellen voor het dienstjaar 1954, wijst het begrotingsontwerp voor 1955 dus op een verhoging der uitgaven ten belope van 18.130.000 frank.

De tabel hierna vermeldt de kredietverhogingen en -verminderingen volgens hun aard en de dienst waarop ze betrekking hebben.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Joris, voorzitter; Charpentier, De Gryse, Derick, Mevr. De Riemaecker-Legot, de heren du Bus de Warnaffe, Fimmers, Gendebien, Hermans, Lambotte, Nossent, Robyns. — Daman, Deruelles, Hossey, Housiaux, Mevr. Lambert, de heren Merlot (Joseph-Jean), Pierson, Rombaut, Soudan, Mevr. Vanderveken-Van de Plas. — De heren Janssens, Tahon.

Zie :

4-VII (1954-1955) :

— N° 1 : Begroting.

Chambre des Représentants

SESSION 1954-1955.

16 DÉCEMBRE 1954.

BUDGET

du Ministère de la Justice
pour l'exercice 1955.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. TAHON.

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — EXAMEN DES CREDITS PREVUS.

Le projet de budget du Ministère de la Justice pour l'exercice 1955, prévoit des crédits s'élevant à la somme de 1.611.393.000 francs.

Le projet de budget primitif pour l'exercice 1954 (doc. Sénat n° 5 - VII) prévoyait des dépenses s'élevant à 1.595.111.000 francs. Il fut diminué de 5.404.000 francs par divers amendements (doc. Sénat, n° 54, 59, 215 — Session 1953-1954 et doc. 27 — Session extraordinaire 1954) et augmenté de 3.556.000 francs par les propositions insérées au feuillet des crédits supplémentaires pour l'exercice 1954 (doc. Sénat n° 93 — Session extraordinaire 1954). Compte tenu de ces diverses modifications, il s'élève à 1.593.263.000 francs.

Par rapport aux propositions budgétaires de l'exercice 1954 ainsi remaniées, le projet de budget de 1955 prévoit donc une augmentation de dépenses de 18.130.000 francs.

Le tableau ci-après indique les augmentations et les diminutions des crédits d'après leur nature et d'après le service auquel ils sont affectés :

(1) Composition de la Commission : MM. Joris, président; Charpentier, De Gryse, Derick, Mme De Riemaecker-Legot, MM. du Bus de Warnaffe, Fimmers, Gendebien, Hermans, Lambotte, Nossent, Robyns. — Daman, Deruelles, Hossey, Housiaux, Mme Lambert, MM. Merlot (Joseph-Jean), Pierson, Rombaut, Soudan, Mme Vanderveken-Van de Plas. — MM. Janssens, Tahon.

Voir :

4-VII (1954-1955) :

— N° 1 : Budget.

(In miljoenen frank)

(En millions de francs)

Diensten	Personeel Personnel		Materieel Matériel		Toelagen Subventions		Andere uitgaven Autres dépenses		Totalen Totaux	Services
	Verhoging Augmentation	Verminder- Diminution	Verhoging Augmentation	Verminder- Diminution	Verhoging Augmentation	Verminder- Diminution	Verhoging Augmentation	Verminder- Diminution	Verschil Différences	
<i>Sectie I :</i>										<i>Section I :</i>
Hoofdbestuur	1.250	—	—	3.961	—	233	15	—	— 2.929	Administration Centrale
Bestuur der strafin- richtingen	1.242	—	—	2.379	84	—	2.056	—	+ 1.003	Administration des Én- blissements pénitentiaires
Dienst voor Kinder- bescherming	1.820	—	—	630	—	58	2.500	—	+ 3.632	Office de la Protection de l'Enfance
Belgisch Staatsblad .	—	60	—	691	—	—	—	—	— 751	Moniteur belge
School voor criminolo- gie en criminalis- tiek	—	50	—	17	—	—	—	—	— 67	Ecole de criminologie et de police scientifique
Veiligheid van de Staat	—	367	—	559	—	—	—	—	— 926	Sûreté de l'Etat
Totaal voor sectie I	4.312	477	—	8.237	84	291	4.571	—	— 38	Total de la Section I
<i>Sectie II :</i>										<i>Section II :</i>
Gewone rechtsmach- ten	11.626	—	576	—	300	—	—	—	+ 12.502	Juridictions ordinaires
Militair gerecht ...	1.227	—	522	—	—	—	—	—	+ 1.749	Justice militaire
Gerechtelijke politie	1.964	—	1.365	—	—	—	—	—	+ 3.329	Police judiciaire
Totaal voor sectie II	14.817	—	2.463	—	300	—	—	—	+ 17.580	Total de la Section II
<i>Sectie III :</i>										<i>Section III :</i>
Erediensten	588	—	—	—	—	—	—	—	+ 588	Cultes
<i>Samenvatting :</i>										<i>Récapitulation :</i>
Sectie I	4.312	477	—	8.237	84	291	4.571	—	— 38	Section I
Sectie II	14.817	—	2.463	—	300	—	—	—	+ 17.580	Section II
Sectie III	588	—	—	—	—	—	—	—	+ 588	Section III
Totalen	19.717	477	2.463	8.237	384	291	4.571	—	+ 18.130	Totaux

Op te merken valt :

— de haast algemene verhoging van de kredieten voor de personeelsuitgaven; verhoging die in totaal 19.240.000 frank bedraagt;

— de vermindering, met 5.774.000 frank, van de kredieten voor materieel;

— de verhoging van het hoofdstuk « Toelagen » met 93.000 frank;

— de verhoging van de « Andere uitgaven » met 4.571.000 frank.

ONTLEDING VAN DE VERHOGINGEN.

SECTIE I.

Eigenlijk Ministerie van Justitie.

In Sectie I van de begroting komen de uitgaven voor het Kabinet en voor de administratieve diensten van het Departement voor: Hoofdbestuur, Bestuur der strafinrichtingen, Dienst voor Kinderbescherming, Staatsblad, School voor criminologie, Veiligheid van de Staat.

De gezamenlijke kredieten voor deze sectie werden met 38.000 frank ingekrompen, in vergelijking met het dienstjaar 1954.

On remarquera :

— l'augmentation quasi générale des crédits de personnel, dont l'augmentation totale s'élève à 19.240.000 francs ;

— la diminution de 5.774.000 francs des crédits de matériel ;

— l'augmentation de 93.000 francs du chapitre « Subventions » ;

— l'augmentation de 4.571.000 francs des « Autres dépenses ».

ANALYSE DES AUGMENTATIONS.

SECTION I.

Ministère de la Justice proprement dit.

La Section I du budget prévoit les dépenses du Cabinet, et des services administratifs du département : Administration centrale, Administration des établissements pénitentiaires, Office de la protection de l'enfance, Moniteur, Ecole de criminologie, Sûreté de l'Etat.

Le total des crédits de cette section subit une réduction de 38.000 francs par rapport à l'exercice 1954.

Tegenover de verhoging van de personeelsuitgaven (3.835.000 frank) en van de « andere uitgaven » (4.571.000 frank), staat een vermindering van de uitgaven voor materieel (8.237.000 frank) en van het hoofdstuk der toelagen (207.000 frank).

a) *Personeelsuitgaven.*

De verhoging blijft beperkt tot de personeelsuitgaven voor het Hoofdbestuur, het Bestuur der strafinrichtingen en de Dienst voor Kinderbescherming, terwijl voor de andere drie besturen een lichte kredietvermindering waar te nemen valt.

In het Hoofdbestuur is de verhoging te wijten aan de toekenning van de in het kader openstaande betrekkingen aan boventallige personeelsleden bij de Veiligheid van de Staat of in andere besturen; verder ook aan de bevorderingen binnen de perken van het kader en aan de statutaire weddeverhogingen.

Bij het Bestuur der strafinrichtingen is de getalsterkte van het personeel onder het noodzakelijke minimum gedaald. Derhalve wordt de aanwerving van 25 bewaarders in het vooruitzicht gesteld. Bovendien wordt een krediet van 240.000 frank aangevraagd voor de toevoeging van drie betrekkingen van maatschappelijk assistent, met het oog op de invoering van een probation-stelsel.

Wat de Dienst voor Kinderbescherming betreft, werd voorzien in de aanwerving van 6 personeelsleden voor de Rijksopvoedingsgestichten en van 5 vaste afgevaardigden ter kinderbescherming. Bovendien werd een krediet uitgetrokken voor de hervorming van het kader van die inrichtingen. Die hervorming zal trapsgewijze in de loop van het jaar 1955 moeten geschieden, en zal dus slechts een gedeeltelijke weerslag op de kredieten van dit dienstjaar hebben.

b) *Uitgaven voor materieel en toelagen.*

Die kredieten werden in totaal verminderd met 8.444.000 frank, vermindering die in hoofdzaak slaat op de aankoop van brandstof (artikel 12-1, vermindering met 3.030.000 frank) en op de benodigheden en werken voor eerste uitrusting (vermindering met 3.317.000 frank).

c) *Andere uitgaven.*

De kredieten van dit hoofdstuk werden met 4.571.000 frank verhoogd.

Het betreft :

1°) een verhoging met 2.056.000 frank van het krediet onder artikel 28-1, bestemd tot voeding en onderhoud van de gedetineerden in de gevangenissen, alsmede van de krachtens de wet tot bescherming der maatschappij geïnterneerde recidivisten en abnormalen en van de landlopers en bedelaars.

Er moesten zekere verbeteringen in het regime aangebracht worden, o.m. inzake voeding. Daar die verbeteringen slechts werden doorgevoerd tijdens de eerste maanden van het dienstjaar 1954, heeft dit laatste slechts gedeeltelijk de weerslag ondergaan van de daaruit voortvloeiende uitgavenverhoging. Deze zal echter een weerslag hebben op het gehele dienstjaar 1955.

2°) een verhoging met 2.500.000 frank van het krediet onder artikel 28-3 betreffende de kosten voor onderhoud en opvoeding van de kinderen die worden toevertrouwd aan personen, openbare of particuliere verenigingen of instellingen voor liefdadigheid of onderwijs met uitzondering van de door het Departement beheerde Rijksopvoedingsgestichten.

Het gemiddeld aantal van die uitbestedingen was bij het

Les augmentations des dépenses de personnel (3.835.000 francs) et des « autres dépenses » (4.571.000 francs) sont compensées par la diminution des dépenses de matériel (8.237.000 francs) et du chapitre des subventions (207.000 francs).

a) *Dépenses de personnel.*

L'augmentation se limite aux crédits de personnel prévus pour l'Administration centrale, l'Administration des établissements pénitentiaires et l'Office de la protection de l'enfance, tandis qu'on observe une légère réduction des crédits des trois autres administrations.

En ce qui concerne l'Administration centrale, elle résulte de l'affectation aux places vacantes dans les cadres, d'agents en surnombre à la Sûreté de l'Etat ou dans d'autres administrations, des promotions dans les limites des cadres et des augmentations statutaires des traitements.

En ce qui concerne l'Administration des établissements pénitentiaires, l'effectif est actuellement descendu en-dessous du minimum indispensable. On prévoit donc le recrutement de 25 surveillants. D'autre part, une somme de 240.000 francs est sollicitée pour la création de trois places d'auxiliaires sociaux en vue de l'application du système de probation.

En ce qui concerne l'Office de la protection de l'enfance, on a prévu le recrutement de 6 agents pour les Etablissements d'éducation de l'Etat et de 5 délégués permanents à la protection de l'enfance. Au surplus, un crédit est prévu pour la réforme du cadre de ces établissements, réforme qui devra se réaliser graduellement au cours de l'année 1955 et n'affectera donc que partiellement les crédits de cet exercice.

b) *Dépenses de Matériel et Subventions.*

Ces crédits subissent une diminution totale de 8.444.000 francs réalisée principalement à charge de l'achat de combustible (art. 12-1, diminution de 3.030.000 francs) et des fournitures et travaux de premier équipement (diminution de 3.317.000 francs).

c) *Autres dépenses.*

Les crédits de ce chapitre subissent une augmentation de 4.571.000 francs.

Il s'agit :

1°) d'une augmentation de 2.056.000 francs du crédit à l'article 28-1, destiné à la nourriture et à l'entretien des détenus dans les prisons, des récidivistes et anormaux internés en vertu de la loi de défense sociale ainsi que des vagabonds et mendiants.

Certaines améliorations de régime ont dû être introduites, notamment en matière de nourriture. Comme ces améliorations ont seulement été réalisées durant les derniers mois de l'exercice 1954, celui-ci n'a été que partiellement affecté par l'augmentation de dépense qui en résulte. Celle-ci aura toutefois son incidence sur toute la durée de l'exercice 1955.

2°) d'une augmentation de 2.500.000 francs du crédit à l'article 28-3, relatif aux frais d'entretien et d'éducation des enfants confiés à des personnes, des associations ou des institutions de charité ou d'enseignement publiques ou privées autres que les établissements d'éducation de l'Etat gérés par le département.

Le nombre moyen de ces placements avait subi, à l'époque

opmaken van de begroting voor 1955 met 421 eenheden gestegen, tegenover het gemiddelde dat tot grondslag voor het opmaken van de voorstellen voor 1954 had gediend. Deze moesten in de loop van het dienstjaar met 4.000.000 frank worden verhoogd, terwijl op het ontwerp voor het dienstjaar 1955 een nieuwe verhoging met 2.500.000 frank voorkomt.

3^e) onder artikel 28-4 werd een nieuw krediet van 15.000 frank uitgetrokken tot bestrijding van de logieskosten van enkele buitenlandse sociale werkers, die door België op grond van wederkerigheid werden uitgenodigd.

SECTIE II.

Rechterlijke Macht.

Die sectie omvat de kredieten in verband met de gewone rechtsmachten, het militair gerecht en de gerechtelijke politie bij de parketten.

Er komt een verhoging voor van 14.817.000 frank, wat de kredieten voor het personeel betreft; van 2.463.000 frank aan uitgaven voor materieel, en van 300.000 frank in het hoofdstuk der toelagen, zegge in totaal een verhoging van 17.580.000 frank.

a) Personeelsuitgaven.

Gewone rechtsmachten. — De wetten van 3 April 1953 betreffende de rechterlijke inrichting en van 25 Februari 1954 betreffende de inrichting van het Hof van verbreking hebben aanleiding gegeven tot belangrijke rechterlijke mutaties die op dit ogenblik nog niet volledig zijn voltrokken. De verhoging van 11.626.000 frank voor de personeelsuitgaven der gewone rechtsmachten is gedeeltelijk te wijten aan de bijkomende weerslag op het dienstjaar 1955 van de bevorderingen en benoemingen, die slechts tijdens het jaar 1954 werden gedaan of nog niet gedaan zijn; gedeeltelijk aan de ancienniteitsverhogingen en gedeeltelijk aan de uitbreiding van het personeel der griffies en parketten.

Wat het militair gerecht betreft, is de verhoging te wijten, enerzijds aan de ancienniteitsverhogingen en, anderzijds, aan de inschrijving van de kredieten, vereist voor de uitbetaling van de bijzondere vergoedingen bestemd voor het aan de basis van het moederland in Afrika gehechte personeel.

Voor de gerechtelijke politie werd een krediet uitgetrokken met het oog op de aanpassing van het bezoldigingssysteem; verder moet er aan gedacht worden enkele personeelsleden aan te werven, o.m. om het volle getal tweetalige en Vlaamse personeelsleden, zoals dat in de nieuwe kaders is bepaald, te bereiken.

b) Uitgaven voor materieel.

De uitgaven voor materieel in de diensten der Rechterlijke Macht stijgen met 2.463.000 frank.

Voor de gewone rechtsmachten stelt men een globale verhoging van 576.000 frank vast.

Eenzijds, is er een reeks verhogingen, o.m. onder artikelen 10-1 (prijsverhoging van sommige publicaties), 18-1 (telefoon- en electriciteitsinstallaties in drie gerechtshoven) en 18-4 (stoffering van de zaal voor de plechtige zittingen van het Hof van beroep te Brussel). In totaal bedragen die verhogingen 1.131.000 frank. Anderzijds komt men tot een totaal van 555.000 frank aan verminderingen onder artikelen 12 (benodigdheden door tussenkomst van het C.B.B.), 14-1 (reis- en verblijfkosten) en 19-1 (opgeëiste lokalen).

de l'établissement du budget de 1955, une augmentation de 421 unités par rapport à la moyenne qui avait servi de base à l'élaboration des propositions pour 1954. Celles-ci ont dû être augmentées de 4.000.000 de francs en cours d'exercice, tandis que pour l'exercice 1955 le projet prévoit une nouvelle majoration de 2.500.000 francs.

3e) un crédit nouveau de 15.000 francs est prévu à l'article 28-4, en vue de l'hébergement de quelques travailleurs sociaux étrangers invités par la Belgique à titre de réciprocité.

SECTION II.

Ordre judiciaire.

Cette section comprend les crédits relatifs aux juridictions ordinaires, à la justice militaire et à la police judiciaire près les parquets.

On observe une augmentation de 14.817.000 francs des crédits de personnel; de 2.463.000 francs des crédits de matériel et de 300.000 francs du chapitre des subventions, soit au total une augmentation de 17.580.000 francs.

a) Dépenses de personnel.

Juridictions ordinaires. — Les lois du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire et du 25 février 1954 relative à l'organisation de la Cour de Cassation ont déterminé un important mouvement judiciaire non entièrement achevé en ce moment. L'augmentation de 11.626.000 francs des dépenses de personnel des juridictions ordinaires est due en partie à l'incidence supplémentaire sur l'exercice 1955 des promotions et nominations réalisées seulement au cours de l'année 1954 ou qui ne le sont pas encore; en partie aux augmentations d'ancienneté et en partie au renforcement des effectifs du personnel des greffes et des parquets.

En ce qui concerne la justice militaire, l'augmentation est due d'une part aux augmentations d'ancienneté et, d'autre part, à l'inscription des crédits nécessaires aux paiements des indemnités spéciales prévues pour le personnel affecté aux bases métropolitaines d'Afrique.

En ce qui concerne la police judiciaire, un crédit est prévu pour l'ajustement du système de rémunération; au surplus quelques recrutements doivent être envisagés, notamment en vue de parfaire les effectifs d'agents bilingues et flamands, tels qu'ils sont fixés par les nouveaux cadres.

b) Dépenses de matériel.

Les dépenses de matériel des services de l'Ordre judiciaire augmentent de 2.463.000 francs.

En ce qui concerne les juridictions ordinaires, on observe une augmentation globale de 576.000 francs.

Il s'agit, d'une part, d'une série d'augmentations, notamment aux articles 10-1 (augmentation du prix de certaines publications) 18-1 (installations de téléphonie et d'électricité dans trois palais de justice) et 18-4 (ameublement de la salle des audiences solennelles de la Cour d'Appel de Bruxelles) dont le total s'élève à 1.131.000 francs, tandis que, d'autre part, des réductions pour un total de 555.000 francs sont réalisées aux articles 12 (fournitures diverses à l'intervention de l'O. C. F.), 14-1 (frais de route et de séjour) et 19-1 (locaux réquisitionnés).

De verhoging van 522.000 frank van het krediet voor het *militair gerecht* volgt hoofdzakelijk hieruit, dat het departement van Justitie de kosten van onderhoud en verwarming der lokalen, door de diensten van Brussel, Gent en Luik buiten de gerechtshoven ingenomen, op zich heeft genomen.

Die uitgaven werden vroeger door de begroting van het Ministerie van Openbare Werken gedragen.

Voor de gerechtelijke politie komt de verhoging met 1.365.000 frank voor onder artikelen 13 (885.000 frank meer om 16 op de 74 in gebruik zijnde voertuigen te kunnen vernieuwen — deze maatregel is volstrekt noodzakelijk geworden doordat het vernieuwingsplan herhaaldelijk werd beperkt of uitgesteld) en 13-3 (aankoop van materieel voor eerste uitrusting).

SECTIE III.

Erediensten.

De verhoging met 588.000 frank vloeit voort uit het oprichten van plaatsen in 1954 en uit de voor 1955 voorgenomen oprichtingen.

VRAAGSTUKKEN DOOR DE COMMISSIE BESPROKEN.

De traditie getrouw, hebben de Commissieleden enkele belangrijke problemen betreffende de rechtsbedeling die tot de bevoegdheid van het Ministerie van Justitie behoren, ter sprake gebracht, namelijk :

- 1) Kinderbescherming.
- 2) Statuut van de onderzoeksrechter.
- 3) Rechtsbekwaamheid van de gehuwde vrouw.
- 4) Het probation-stelsel.
- 5) Reclassering der gevangenen.
- 6) Onderhoud der rechtsgebouwen.
- 7) Herverdeling en hergroepering der Vredegerichten.
- 8) Vergoedingen van de ambtenaren en beambten van de Veiligheid van de Staat.

1) Kinderbescherming.

Uw Commissie was zeer onder de indruk van het optreden van sommige opvoeders ten opzichte van de moeilijke kinderen in het Rijksopvoedingsgesticht te Saint-Hubert; het rechtsgeding dat zich thans voor de correctionele Rechtbank te Neufchâteau afspeelt, toont inderdaad aan, dat aldaar onduldbare misbruiken heersten.

Op uitnodiging van de Minister van Justitie begaf uw Commissie zich reeds naar Saint-Hubert, en een commissielid sprak de wens uit, dat andere opvoedingscentra eveneens zouden worden bezocht.

De Commissieleden waren van mening, dat de gebouwen van het Rijksopvoedingsgesticht te Saint-Hubert, al zijn ze wel van enige betekenis in architecturaal opzicht, volkomen ongeschikt zijn voor hun bestemming. Ze zijn te uitgestrekt; hebben een koud, streng, om niet te zeggen afschrikwekkend uitzicht. Om het Rijksopvoedingsgesticht te doorlopen, van het directiebureau tot aan de schrijnwerkerij — die het verst afgelegen is — en tevens een oppervlakkig toezicht uit te oefenen, is een half uur nodig. De directeur, geheel en al in beslag genomen door administratief werk, zou dus bezwaarlijk meer dan eens per dag het gesticht kunnen bezoeken. Voor de directeur, die aan het hoofd der instelling stond, op het ogenblik der laakbare voorvallen, kunnen deze bewakingsmoeilijkheden nochtans geen rechtvaardiging zijn voor een totale onwe-

L'augmentation de 522.000 francs du crédit prévue pour la *justice militaire* résulte principalement de la prise en charge par le département de la justice des frais d'entretien et de chauffage des locaux occupés en dehors des palais de justice par les services de Bruxelles, Gand et Liège.

Ces dépenses furent précédemment supportées par le budget du Ministère des Travaux publics.

En ce qui concerne la *police judiciaire*, l'augmentation de 1.365.000 francs provient des articles 13 (augmentation de 885.000 francs pour permettre le renouvellement de 16 voitures sur les 74 qui sont en service, mesure devenue indispensable du fait que le programme de renouvellement a été restreint ou différé à plusieurs reprises) et 13-3 (achat de matériel de premier équipement).

SECTION III.

Cultes.

L'augmentation de 588.000 francs résulte des créations de places réalisées en 1954 et envisagées pour 1955.

PROBLEMES SOULEVES PAR LA COMMISSION.

Comme il est de tradition, les membres de la Commission ont soulevé quelques problèmes importants relatifs à l'administration de la Justice, qui sont de la compétence du département de la Justice et qui sont notamment :

- 1) La Protection de l'Enfance.
- 2) Le Statut du juge d'instruction.
- 3) La capacité civile de la femme mariée.
- 4) Le système de probation.
- 5) La réadaptation sociale des détenus.
- 6) L'entretien des locaux judiciaires.
- 7) La redistribution et le regroupement des Justices de Paix.
- 8) Les indemnités des fonctionnaires et agents de la Sûreté de l'Etat.

1) La protection de l'enfance.

Votre Commission s'est vivement émue du sort qui a été réservé par certains éducateurs aux enfants inadaptés de l'Etablissement d'Education de Saint-Hubert, le procès se déroulant actuellement devant le Tribunal correctionnel de Neufchâteau ayant fait apparaître des abus intolérables.

A l'invitation de M. le Ministre de la Justice, votre Commission s'est déjà rendue à Saint-Hubert et un membre de la Commission a émis le vœu que d'autres centres de rééducation soient également visités.

Les membres ont estimé que si les bâtiments de l'Etablissement d'Education de Saint-Hubert présentent un certain cachet du point de vue architectural, ils sont par ailleurs totalement inadaptés à leur destination. Ils sont étendus sur une trop grande surface, froids, sévères pour ne pas dire sinistres. Pour parcourir l'Etablissement, du bureau du directeur à l'atelier de menuiserie, qui est le plus éloigné, en exerçant un contrôle superficiel, il faut une demi-heure. C'est-à-dire que le directeur, absorbé par des besognes administratives, peut difficilement se permettre plus d'une visite de l'Etablissement par jour. Pour le directeur, qui se trouvait à la tête de l'établissement au moment où se sont produits les faits répréhensibles, ces difficultés de surveillance ne peuvent toutefois justifier une ignorance totale des sévices, dont furent victimes les pupilles. Aussi, c'est avec

tendheid van de mishandelingen, waarvan de bestedelingen het slachtoffer waren. Het is dan ook met voldoening dat de Commissie akte heeft genomen van de administratieve schorsingsmaatregel, die op deze ambtenaar werd toegepast.

De Commissie was van oordeel dat dit opvoedingsgesticht, zoals het thans bestaat, zou moeten afgeschaft worden; dat nieuwe gebouwen zouden moeten opgetrokken worden volgens de moderne methodes, namelijk volgens het paviljoensysteem.

Een eeuw geleden, was het gesticht te Saint-Hubert misschien een merkwaardige strafinrichting; thans beantwoordt het geenszins aan de vereisten van een opvoedingsgesticht voor moeilijke of misdadige jonge lieden.

De Commissie nam eveneens akte van de verklaring van de Minister, volgens welke sinds 1953 geen enkele strafbare daad meer werd gesignaleerd, maar zij wees evenwel met nadruk op de dringendheid en de brandende actualiteit van het vraagstuk van de aanwerving der opvoeders.

Daar de opvoeder geacht wordt een zware, moeilijke en dikwijls ondankbare taak te vervullen, die een echt apostolaat is, worden van hem vele kwaliteiten gevergd: menselijke en gevoelskwaliteiten, psychologische kwaliteiten, beroepskwaliteiten.

Wanneer men in aanmerking neemt dat de opvoedingsgestichten meestal ver van alle grote centra gelegen zijn, dat anderzijds de bezoldiging der opvoeders lager blijkt te zijn dan die van een onderwijzer; dat de wederopvoedings-taak van de opvoeder een bestendige zelfverloochening eist en een voortdurend streven naar de opvoering van het moreel peil van de pupillen, die hij moet voorbereiden om het leven in te gaan en zich aan te passen; om later een gezin te stichten waaraan zij de materiële en morele genietingen zouden verschaffen waarop het aanspraak mag maken, dan zal niemand betwisten dat het vraagstuk van de aanwerving der opvoeders bijzonder kies is en een grondig onderzoek verdient.

Wanneer men bijzondere kwaliteiten eist, dan moeten de daaraan verbonden materiële voorwaarden eveneens aangepast zijn. Het is dan ook met genoegen, dat de Commissie vernomen heeft dat de heer Minister, de heer Marcel Vauthier, raadshere van State, belast heeft met een zeer uitgebreide taak, die bestaat in het instellen van een administratief onderzoek naar de verantwoordelijkheid van al de ambtenaren die met de inspectie en de directie van Rijksopvoedingsgestichten belast zijn.

Tijdens de discussie werd uitdrukkelijk de wens geuit, dat de heren kinderrechters in bestendig contact met de pupillen zouden blijven, ze regelmatig zouden bezoeken en ondervragen, hun familiale en sociale toestand zouden nagaan, daar het treffen van rechterlijke maatregelen niet alleen het gevolg is van de toepassing van wetteksten, maar tevens een diep-menselijke taak, die vanwege hen, aan wie ze opgedragen is, hoogstaande hoedanigheden en morele waarden vereist. Dezelfde opmerking werd gemaakt wat betreft de leden der Parketten.

Naar aanleiding hiervan merkte de heer Minister op, dat voortaan de driejaarlijkse hernieuwing van het mandaat van kinderrechtser niet quasi-automatisch zal gebeuren, maar dat de voogdijverslagen, die de kinderrechters over hun activiteit moeten opmaken, strikt zullen geëist worden om na te gaan of de hernieuwing van het mandaat wenselijk blijkt.

* * *

De Commissie heeft vastgesteld dat de samenstelling van de schoolbevolking van de inrichting te Saint-Hubert en van de rijksinrichtingen in het algemeen, niet te vergelijken is met die van de particuliere inrichtingen.

Er bestaan in België enerzijds enkele rijksinrichtingen (te Mol, Jumet, Ruiselede en Saint-Hubert voor jongens en

satisfactie que la Commission a pris acte de la mesure administrative de suspension de fonctions appliquée à ce fonctionnaire.

La Commission a estimé, que tel qu'il se présente actuellement, l'établissement d'éducation susdit devrait être supprimé; que des nouveaux bâtiments devraient être construits selon les méthodes modernes, c'est-à-dire selon le système pavillonnaire.

L'établissement de Saint-Hubert pouvait, en effet, il y a un siècle, être un remarquable pénitencier; actuellement, il ne répond nullement aux conditions d'un établissement d'éducation pour une jeunesse inadaptée ou délinquante.

La Commission a également pris acte de la déclaration de M. le Ministre, que depuis 1953 aucun acte délictueux n'avait plus été signalé, mais elle a néanmoins insisté vivement sur l'urgence et la brûlante actualité du problème du recrutement des éducateurs.

L'éducateur étant sensé accomplir une tâche lourde, difficile, souvent ingrate et qui constitue un véritable apostolat, de très nombreuses qualités sont exigées de lui: qualités humaines et de cœur, qualités psychologiques, qualités professionnelles.

Lorsque l'on considère que les instituts de rééducation sont, pour la plupart, situés loin de tous grands centres, que par ailleurs la rémunération des éducateurs semble être inférieure à celle d'un instituteur; que l'œuvre de rééducation exige de l'éducateur un esprit d'abnégation constante et un effort permanent pour élever le niveau moral de ses pupilles et de les préparer à entrer dans la vie, de s'y adapter, de fonder plus tard une famille, de procurer à celle-ci les jouissances matérielles et morales, auxquelles elle a droit, personne ne niera que le problème du recrutement des éducateurs est particulièrement délicat et mérite une étude approfondie.

Si l'on exige des qualités particulières, il faut que les conditions matérielles afférentes y soient également adaptées. C'est donc avec satisfaction, que votre Commission a appris, que M. le Ministre avait chargé M. Marcel Vauthier, conseiller au Conseil d'Etat, d'une mission particulièrement large, qui consiste à procéder à une enquête administrative, afin d'établir la responsabilité de tous les fonctionnaires chargés de l'inspection et de la direction des établissements de rééducation de l'Etat.

Au cours de la discussion on émit le vœu formel de voir les juges des enfants rester en contact permanent avec les pupilles, en les visitant et les interrogeant régulièrement, et en s'enquérant de leur situation familiale et sociale, étant donné que l'application de mesures judiciaires ne constitue pas seulement une application de la loi, mais comporte aussi une tâche essentiellement humaine, exigeant de ceux qui en ont la charge des qualités et des valeurs morales éminentes. La même remarque fut faite en ce qui concerne les membres du Parquet.

M. le Ministre fit remarquer à ce propos, que dorénavant le renouvellement triennal du mandat de juge des enfants, ne se ferait plus quasi automatiquement, mais que les rapports de tutelle, que les juges des enfants doivent rédiger concernant leur activité, seraient strictement exigés, afin d'examiner si le renouvellement du mandat est souhaitable.

* * *

La Commission a constaté que la composition de la population de l'établissement de Saint-Hubert et des établissements de l'Etat en général, n'est pas du tout comparable à celle des établissements privés.

En Belgique, il existe d'une part quelques établissements de l'Etat (à Mol, Jumet, Ruiselede, Saint-Hubert, pour

te Saint-Servais en Brugge voor meisjes) en anderzijds ongeveer 300 particuliere opvoedingsgestichten. De particuliere inrichtingen hebben het recht een door de kinder-rechter bij hen uitbestede minderjarige te weigeren en zij mogen zelfs, als de minderjarige opgenomen is, vragen er van ontslagen te worden. M.a.w., de particuliere inrichtingen behouden heel vaak slechts de besten en verwerpen de erfelijk belaste, verdorven of zieke minderjarigen, die een voortdurende bron van last en moeilijkheden zijn. Aldus ontsnappen zij aan de taak om al diegenen op te voeden wier verbetering minder gemakkelijk zoniet onmogelijk is. Van zijn kant, is de Staat verplicht in zijn inrichtingen al de minderjarigen te behouden die hem worden toevertrouwd. Zo komt het dat zich in de rijksinrichtingen tal van kinderen bevinden die door de vrije inrichtingen werden geweerd.

Het probleem van de reclassering vertoont dan ook, wegens de samenstelling zelf van de schoolbevolking, een veel kieser en veel moeilijker aspect in de rijksinrichtingen. Daaruit vloeien ernstige moeilijkheden voort voor de inrichtingen die rechtstreeks van de Dienst voor Kinderbescherming afhangen.

De zaak van Saint-Hubert was een pijnlijke aangelegenheid. Zij zal echter het vertrekpunt vormen van nieuwe en constructieve verwezenlijkingen op het gebied van de misdadige jeugd.

De Commissie wenst dat de kinderbescherming op ernstige en grondige wijze zou worden hervormd.

Die hervorming is alleen mogelijk indien belangrijke financiële middelen tot haar beschikking worden gesteld.

Het inspectiekader moet eveneens herzien worden. Het gaat inderdaad niet op, zoals dit in 't verleden gebeurde, dat er slechts een of twee inspecteurs voor de gehele kinderbescherming waren. Om al de rijksinrichtingen en al de particuliere inrichtingen te bezoeken, bleef er op zeker ogenblik nog één enkel inspecteur over. Hoe actief die ambtenaar ook mocht zijn, welk hoog gezag hij ook mocht verworven hebben, niemand zal durven beweren, dat hij zo'n zware taak kon volbrengen. De toestand is gelukkig veranderd en thans nemen vijf inspecteurs die taak waar.

* * *

Een lid van de Commissie is van mening, dat een Herzieningscommissie zou moeten opgericht worden, die op dit gebied een onderzoek zou instellen, en dat tevens de sociale dienst zou moeten gereorganiseerd worden door er bevoegde en edelmoedige mensen in op te nemen.

Ingevolge de door de Commissie te kennen gegeven wens, de taak, rol en samenstelling van de Dienst voor Kinderbescherming, alsmede zijn totale begroting met omstandige uiteenzetting te kennen, heeft de Minister volgende verklaring afgelegd :

De Dienst voor Kinderbescherming werd in het Ministerie van Justitie ingesteld bij Koninklijk besluit van 2 October 1912. Toentertijde vormde hij een der sectoren van een algemene directie. Het Koninklijk besluit van 27 October 1913 maakte er een afzonderlijke algemene directie van.

Tot de bevoegdheden van dat bestuursorgaan behoort alles wat betrekking heeft op de zedelijke bescherming van de jeugd, inzonderheid de toepassing van de wet van 15 Mei 1912 op de kinderbescherming.

1. — *Van rechtskundig standpunt uit gezien*, onderzoekt de Dienst voor Kinderbescherming al de op die toepassing betrekking hebbende vraagstukken, die hem inzonderheid door de rechterlijke overheid worden voorgelegd.

Hij centraliseert al de door de kinderrechtters gewezen beslissingen en de vonnissen, die ingevolge vorderingen tot vervallenverklaring van de ouderlijke macht worden uitgesproken.

les garçons; Saint-Servais et Bruges pour les filles) et environ 300 établissements privés de rééducation. Les établissements privés ont le droit de refuser l'admission d'un mineur placé chez eux par le Juge des enfants et même, une fois le mineur placé, ils peuvent demander d'en être déchargés. Autrement dit, les établissements privés ne conservent très souvent que les meilleurs, rejetant les mineurs tarés, vicieux ou malades qui sont des sources continuelles d'ennuis et de difficultés. Ils peuvent ainsi échapper à la tâche de rééducation de tous ceux dont la rééducation est moins aisée, sinon impossible. L'Etat, lui, doit conserver dans ses établissements tous les mineurs qui lui sont confiés, et c'est ainsi que dans les établissements d'Etat se trouve un nombre important d'enfants écartés par des établissements libres.

Le problème de la rééducation prend, dès lors, de par la composition même de la population, un aspect beaucoup plus délicat et beaucoup plus difficile dans les établissements de l'Etat et il en résulte de lourdes difficultés pour les institutions dépendant directement de l'Office de la protection de l'enfance.

L'affaire de Saint-Hubert a été une affaire pénible mais elle doit être le point de départ de réalisations nouvelles et constructives dans le domaine de l'enfance délinquante.

La Commission souhaite une réforme sérieuse et profonde de la protection de l'enfance.

Cette réforme n'est possible que si des moyens financiers importants sont mis à sa disposition.

Le cadre d'inspection doit également être revu, car il est inadmissible, comme cela s'est passé, qu'il n'y avait qu'un ou deux inspecteurs pour toute la protection de l'enfance. Pour visiter tous les établissements de l'Etat et toutes les institutions privées, il ne restait à un certain moment qu'un seul inspecteur. Si actif que fût ce fonctionnaire, si élevé que fût le crédit, qu'il avait pu acquérir, il ne se présentera personne pour oser prétendre qu'il était en mesure de faire face à une tâche aussi lourde. La situation a heureusement changé et cinq inspecteurs assument actuellement ces fonctions.

* * *

Un membre de la Commission a estimé qu'il y aurait lieu d'installer une Commission de révision qui enquêtera dans ce domaine et qu'il y aurait lieu également de réorganiser le service social en y plaçant des gens compétents et de cœur.

La Commission ayant exprimé le désir de connaître la tâche, le rôle et la composition de l'Office de la protection de l'Enfance, ainsi que son budget total et sa décomposition, M. le Ministre a fait la déclaration suivante :

L'Office de la protection de l'Enfance a été institué au sein du Ministère de la Justice par arrêté royal du 2 octobre 1912. Il constituait, à cette époque, un des secteurs d'une direction générale. L'arrêté royal du 27 octobre 1913 en fit une direction générale distincte.

Cette administration a dans ses attributions, tout ce qui concerne la protection morale de la jeunesse et notamment l'application de la loi du 15 mai 1912, sur la protection de l'enfance.

1. — *Au point de vue juridique*, l'Office de la protection de l'Enfance examine tous les problèmes relatifs à cette application, qui lui sont soumis, notamment par les autorités judiciaires.

Il centralise toutes les décisions rendues par les juges des enfants, ainsi que les jugements rendus à la suite des actions en déchéance de la puissance paternelle.

Verder werkt de Dienst voor Kinderbescherming mede aan de voorbereiding of de studie van wetsontwerpen of -voorstellen betreffende de bescherming van de jeugd.

2. — *Van administratief standpunt uit gezien*, organiseert en beheert te Dienst voor Kinderbescherming de Rijksinrichtingen voor observatie en opvoeding, hetgeen een veelomvattende taak inzake bewaking, onderhoud en opvoeding van de eraan toevertrouwde minderjarigen medebrengt.

3. — Ten slotte, is de Dienst voor Kinderbescherming belast met het toezicht op al de uitbestedingen die ter volvoering aan de wet van 15 Mei 1912 zowel bij particulieren als in Rijksgestichten geschieden.

Al die verschillende werkzaamheden, waarbij dan nog de werking van de Filmkeuringscommissie en de wetenschappelijke en opvoedkundige controle op de scholen voor maatschappelijk dienstbetoon komen, worden schematisch voorgesteld in de tabel, die bijlage N° 5 van dit verslag uitmaakt en een overzicht van de veelvuldige door de Dienst voor Kinderbescherming te vervullen taken weergeeft.

De totale begroting van de Dienst voor Kinderbescherming, de uiteenzetting ervan en de voor de voeding en het onderhoud der pupillen bestemde bedragen zijn opgegeven in bijlagen N°s 1-2-3-4 bij dit verslag.

2) Statuut van de onderzoeksrechter.

Een lid van de Commissie heeft er nadrukkelijk op gewezen, dat een grondig onderzoek moet worden gewijd aan het huidige statuut der onderzoekrechters, dat volgens hem zou moeten worden hervormd.

Kort geleden, meer bepaald tijdens de Senaatsvergaderingen van 19 en 20 Februari 1952, hebben de heren Coulonvaux, Ancot en Van Hemelrijck bedoelde toestand breedvoerig behandeld en wijzigingen voorgesteld om in de leemten van het huidige stelsel te voorzien.

Het is immers een blijvend verschijnsel, dat in de meeste onzer rechtbanken van eerste aanleg doorgaans de jongste rechters met het gerechtelijk onderzoek worden belast, en anderzijds ziet men, dat weinig magistraten er op gesteld zijn dat hun opdracht na enkele jaren ambtsuitoefening wordt hernieuwd.

Het ligt voor de hand, dat de taak van de onderzoeksrechter bijna altijd meer tijd en inspanning vergt dan het aan de andere magistraten van de zetel opgedragen werk. Het onderzoek eist van de rechter een zware lichamelijke inspanning — lange en vaak uitputtende ondervragingen, onderzoek ter plaatse, lijkschouwingen, nachtdienst — die zijn collega's van de zetel niet moeten doen. Voorts moet de magistraat, aan wie het onderzoek is opgedragen, een vorming hebben, die heel wat verder reikt dan academische kennis en de meest verschillende gebieden van het menselijk weten bestrijkt. Hij moet heel wat weten op het gebied van criminologie, met al haar takken, als daar zijn gerechtelijke geneeskunde, criminalistiek, psycho-pathologie. De balistiek, de werking der vuurwapens, de boekhouding mogen voor hem geen onbekend terrein zijn.

Al die kennis, op die zo verscheiden gebieden, moet hij tot een geordend geheel verwerken door middel van behoorlijke begrippen inzake de techniek van de criminele politie. Voor een onderzoeksrechter volstaat het niet zoveel mogelijk diploma's te behalen en fiche na fiche op te maken voor het noteren van alle verwijzingen naar de wetenschappelijke werken en tijdschriften, die hij geregeld leest om de jongste vorderingen op het gebied van wat hij voor zijn beroep moet weten bij te houden. Hij moet ook over gezond verstand en praktische psychologische zin beschikken. Hij zal een goed onderzoeksrechter zijn, zo hij technische kennis met onmisbare hoedanigheden als mens paart.

De plus, l'Office de la Protection de l'Enfance participe à la préparation ou à l'étude des projets ou propositions de lois relatives à la protection de la jeunesse.

2. — *Du point de vue administratif*, l'Office de la Protection de l'Enfance organise et gère les établissements d'observation et d'éducation de l'Etat, ce qui implique de multiples tâches pour assurer la garde, l'entretien et l'éducation des mineurs qui leur sont confiés.

3. — Enfin l'Office de la Protection de l'Enfance a la charge d'inspecter tous les placements effectués en application de la loi du 15 mai 1912, tant chez des particuliers que dans des établissements de l'Etat.

Ces différentes activités, auxquelles viennent s'ajouter encore le fonctionnement de la Commission de Contrôle des films cinématographiques et le contrôle scientifique et pédagogique des écoles de service social sont schématisées, dans le tableau formant l'annexe N° 5 de ce rapport et qui donne un aperçu des tâches multiples qui incombent à l'Office de la Protection de l'Enfance.

Le budget total de l'Office de la Protection de l'Enfance, sa décomposition, ainsi que les montants affectés à la nourriture et l'entretien des pupilles sont repris aux annexes N°s 1-2-3-4 du présent rapport.

2) Le statut du juge d'instruction.

Un membre de la Commission a insisté sur la nécessité de soumettre à un examen approfondi le statut actuel des Juges d'Instruction, et en a suggéré la réforme.

Récemment, et notamment aux séances du Sénat des 19 et 20 février 1952, MM. Coulonvaux, Ancot et Van Hemelrijck ont longuement évoqué cette situation, et ont proposé des réformes tendant à remédier aux lacunes du système actuel.

Il est, en effet, un phénomène constant que dans la plupart de nos tribunaux de première instance, ce sont en règle générale les plus jeunes juges qui sont chargés de l'instruction judiciaire, et l'on constate que peu de magistrats désirent voir renouveler leur mandat après quelques années de fonctions.

Il est évident que la tâche du juge d'instruction est presque toujours plus absorbante et plus fatigante que celles confiées aux autres magistrats du siège. L'instruction astreint le juge à de lourds efforts physiques — longs et souvent épuisants interrogatoires, visites de lieux, autopsies, service de nuit — que ne connaissent pas ses collègues du siège. En outre, l'instruction exige que le magistrat qui en est chargé, ait une formation qui déborde largement du cadre académique, et s'étende sur les domaines les plus divers des connaissances humaines. Il doit posséder de solides notions de criminologie, avec ses nombreuses disciplines telles que médecine légale, criminalistique, psycho-pathologie. La balistique, le fonctionnement des armes à feu, la comptabilité, ne peuvent lui être étrangers.

Toutes ces connaissances si diverses doivent être coordonnées par de solides notions de la technique de la police criminelle. Il ne suffit pas qu'un juge d'instruction accumule des diplômes, empile des fiches où il consignerait toutes les références aux traités et revues scientifiques qu'il lit régulièrement afin de se tenir à l'avant-garde des connaissances exigées par sa profession. Il doit de plus posséder du bon sens et de la psychologie pratique. Ce sont ses qualités humaines indispensables alliées à ses connaissances techniques, qui feront de lui un bon juge d'instruction.

Vergeten wij niet dat de onderzoeksrechter dagelijks geheel alleen zware verantwoordelijkheden op zich moet nemen en over de vrijheid en de eer moet beslissen van degenen tegen wie hij een onderzoek heeft in te stellen.

Het mag gezegd worden, dat onze onderzoeksrechters zich eervol van hun moeilijke taak kwijten, maar toch is het te betreuren dat de wetgever totnogtoe geen aandacht heeft geschonken aan de aan die magistraten voorbehouden loopbaan. Zoals het werk van de onderzoeksrechters thans is, is het weinig aantrekkelijk voor de leden der zittende magistratuur, die de voorkeur geven aan het instuderen van burgerlijke en criminele zaken, welke door hun collega's van onderzoek en openbaar ministerie worden voorbereid. Zij vrezen eveneens dat het onderzoek, doordat het zoveel tijd in beslag neemt, hun geen gelegenheid overlaat om belangrijke rechtsvraagstukken te bestuderen en de publicatie van wetenschappelijke werken bij te houden, teneinde de academische kennis op te doen, die vereist is voor de toegang tot de hoogste ambten in de magistratuur.

Zo worden zeer dikwijls de jongste magistraten van de zetel voor het onderzoek aangewezen. Hebben zij bij het parket in de loop van enkele jaren drukke praktijk zoveel kennis opgedaan en inzicht gekregen als onmisbaar is om de betreffende waarde van de rechtstechniek te begrijpen, dan is er nog niet veel verloren.

Vaak evenwel heeft de magistraat, die als onderzoeksrechter wordt aangewezen, zich niet voor die taak voorbereid, verkiest hij recht te spreken in burgerlijke of correctionele zaken, is hij niet in de gelegenheid geweest om zich de praktijk van het strafrecht eigen te maken, en is hij niet vertrouwd met de onmisbare beginselen van criminologie, psychopathologie, enz... Daar zijn oudere en meer ervaren collega's dit ambt niet wensen te vervullen, moet hij er in berusten onderzoeksrechter te blijven tot hij zelf wordt « afgelost », wanneer een jongere collega bij de rechtbank wordt benoemd. Hij gaat dus heen na gedurende zes, of zelfs negen en meer jaren, onderzoeksrechter te zijn geweest, verrijkt met kostbare ervaring in zake gerechtelijk onderzoek, maar overtuigd wellicht dat hij intussen zijn tijd heeft verloren en dat zijn bevordering werd vertraagd. Hij wordt op zijn beurt vervangen door een jonge, onervaren collega, wat zeer gevaarlijk blijkt als men nagaat over welke ruime macht deze zal beschikken.

Op dit gebied is er een ernstige leemte in onze rechterlijke inrichting, die moet worden aangevuld.

Volgens bedoeld Commissielid dienen de artikelen 21 en volgende van de wet van 18 Juni 1896 gewijzigd, en moeten plaatsen van onderzoeksrechter worden ingesteld bij elke rechtbank van eerste aanleg van het Rijk.

Wanneer dan een plaats van onderzoeksrechter te begeven is, zullen alleen die kandidaten solliciteren, die zich tot de loopbaan van onderzoeksrechter aangetrokken gevoelen, en die van het gerechtelijk onderzoek hun beroep willen maken.

Eventueel kunnen benoemingsvoorwaarden worden gesteld.

Het schijnt nochtans niet nodig, in het statuut van de onderzoeksrechter de verplichting op te nemen houden te moeten zijn van verschillende academische titels, want boekenwijsheid is niet altijd een onontbeerlijke vereiste.

Er zijn uitstekende onderzoeksmagistraten, die alleen het diploma van doctor in de rechten bezitten, maar die vóór alles Mens zijn en van hun beroep houden, die een rotsvast vertrouwen hebben in hun maatschappelijke opdracht, ze als een heilige plicht beschouwen, er zelfs hun karige vrije tijd aan besteden, en die slechts met de grootste voorzichtigheid en na rijp overleg aanhoudingsmandaten uitvaardigen, beslag laten leggen en bevel geven tot huiszoeking, maatregelen die het aanzien van een burger en van gehele families onherroepelijk te gronde richten.

N'oublions pas que le juge d'instruction doit journellement, seul, assumer de très lourdes responsabilités, décider de la liberté et de l'honneur des justiciables contre lesquels il est requis d'instruire.

L'on peut dire que nos juges d'instruction s'acquittent avec honneur de leur lourde charge, mais il est cependant à regretter que le législateur ne se soit pas jusqu'à présent, penché sur la carrière réservée à ces magistrats. En effet, l'instruction étant ce qu'elle est, n'attire guère les magistrats du siège, qui lui préfèrent l'étude des dossiers civils et des affaires criminelles, ces dernières préparées par leurs collègues de l'instruction et le ministère public. Ils craignent également que l'instruction, fort absorbante, ne leur permette pas l'étude des grandes questions juridiques, de suivre la publication d'ouvrages scientifiques par lesquelles ils acquerront les connaissances académiques pour accéder aux fonctions les plus hautes de la magistrature.

C'est ainsi que très souvent les plus jeunes magistrats du siège sont désignés pour l'instruction. Lorsqu'ils ont acquis au parquet, au cours de quelques années de pratique intensive, les connaissances indispensables et la réflexion nécessaire à la compréhension de la relativité de la technique juridique, le mal n'est pas grand.

Souvent cependant, le juge désigné pour l'instruction ne s'y destinait pas, désirait juger au civil ou en correctionnelle, et n'a pas eu l'occasion de se former à la pratique du droit criminel, ne possède pas les rudiments nécessaires en criminologie, psycho-pathologie, etc. Ses collègues plus âgés et expérimentés ne désirant pas remplir ces fonctions, il devra se résoudre à rester à l'instruction jusqu'à ce qu'il soit « relevé » par l'arrivée d'un collègue plus jeune au tribunal. Il s'en ira après six, voire neuf années et plus d'instruction, nanti d'une expérience précieuse pour l'instruction judiciaire, et convaincu peut-être d'avoir perdu son temps et retardé son avancement. Il sera remplacé à son tour par un jeune collègue inexpérimenté, ce qui est souvent très dangereux, lorsque l'on considère les pouvoirs importants dont il dispose.

Il y a là une grave lacune dans notre organisation judiciaire, lacune qu'il convient de combler.

Il faudrait, de l'avis du membre de la Commission, modifier les articles 21 et suivants de la loi du 18 juin 1869 et prévoir la création de places de juges d'instruction près de chaque tribunal de première instance du royaume.

Ainsi, lorsqu'une place de juge d'instruction serait déclarée vacante, elle ne serait postulée que par des candidats qui se sentent attirés vers la carrière de juge d'instruction, et qui désirent se consacrer à l'instruction judiciaire et y faire carrière.

Des conditions de nomination pourraient être imposées.

Il ne semble pas qu'il faille, dans le statut du juge d'instruction, inscrire l'obligation d'être porteur de divers titres académiques, car la science livresque n'est pas toujours une condition indispensable.

Il est de remarquables magistrats instructeurs qui ne sont porteurs que du diplôme de docteur en droit, mais qui sont Homme avant tout et qui aiment leur profession, qui ont une foi inébranlable dans leur mission sociale, qui la considèrent comme un sacerdoce, y consacrent jusqu'à leurs rares loisirs, et qui font preuve de la plus extrême prudence et de la plus mûre réflexion, avant de prendre de graves mesures de privation de liberté, de pratiquer des saisies, d'ordonner des perquisitions, mesures qui peuvent irrémédiablement ruiner le crédit d'un citoyen et de familles entières.

Met betrekking tot de aanwerving van de onderzoeksrechters, zou in een toekomstig statuut in de eerste plaats moeten bepaald worden dat de magistraat, die het ambt van onderzoeksrechter wil uitoefenen, het moet aanvragen.

Buiten de leeftijdsvoorwaarden, zou moeten geëist worden dat hij verschillende jaren activiteit telt bij het parket of ten zetel der correctionele rechtbank, of een lange werkelijke praktijk bij de balie. Dan zou het onderzoek echter eveneens een loopbaan moeten worden, waar de onderzoeksrechter, wegens de beperking van die loopbaan in de hiërarchie der hoven en rechtbanken, een materiële compensatie zou vinden in een merklijke weddeverhoging en door de invoering, in de rechtbanken van 2de en 1ste klasse, van de rang van Deken der onderzoeksrechters, die ten minste de rang van ondervoorzitter zou hebben.

Met het oog op een degelijke rechtsbedeling, ware het wenselijk dat die hervorming werd voorgesteld op initiatief van de Regering of van het Parlement.

3) Rechtsbekwaamheid van de gehuwde vrouw.

Daar in de regeringsverklaring van 4 Mei 1954 wordt gezegd dat het werk van de emancipatie van de vrouw zal worden voortgezet en dat haar de burgerrechtelijke gelijkheid zal worden toegekend, heeft een lid van de Commissie dit probleem te berde gebracht.

Hij merkte op, dat men terecht mag zeggen dat er thans in de meest verschillende kringen een opvatting overheerst ten voordele van de volle rechtsbekwaamheid van de gehuwde vrouw. Sedert wij onder het Burgerlijk Wetboek leven, werd bijna niets gewijzigd aan de bepalingen betreffende de wederzijdse rechten en plichten van de echtgenoten, noch aan die betreffende de huwelijksvoorwaarden, behalve dan de fragmentarische bepalingen van de wet van 20 Juli 1932.

Beschouwingen tot staving van die onbekwaamheid, zoals de zwakheid of de onbevoegdheid van de vrouw, behoren tot het verleden. De enige reden die nog pleit voor het bestaan van die regel ligt in de vereisten van het huwelijk, die het gevolg zijn van huwelijksvoorwaarden, gegrond op de samenwerking tussen de echtgenoten, en inzonderheid in het bestemmen van al de goederen van de vrouw voor het huwelijk.

De emancipatie van de vrouw op politiek, sociaal en economisch gebied, sluit de verplichting in, in de wet te bepalen dat de rechtsbekwaamheid van de echtgenoten niet door het huwelijk wordt gewijzigd.

Een eenvoudige verklaring volstaat echter niet: een dergelijke bepaling zal zonder uitwerking blijven indien men niet tevens de wetgeving betreffende de huwelijksvoorwaarden wijzigt. Inderdaad, bij de huwelijksvoorwaarden gegrond op de samenwerking tussen echtgenoten — stelsels met of zonder gemeenschap, — zal de vrouw, die volle rechtsbekwaamheid bezit, niet in staat zijn om hiervan gebruik te maken.

Wel is er de wet van 20 Juli 1932. De bedoeling van de wetgever was uitstekend. De wet heeft sommige flagrante misbruiken van het gezag van de man willen verhelpen: zij heeft daartoe het stelsel der onderlinge betrekkingen en der betrekkingen van de echtgenoten met derden veranderd.

Hoewel in deze wet nieuwe opvattingen voorkomen, heeft de rechtspraktijk onbetwistbare toepassingsmoeilijkheden aan het licht gebracht: er dient hier slechts gedacht aan de voorbehouden goederen van de gehuwde vrouw, verworven door middel van de opbrengst van haar arbeid en waarop haar bij de wet het recht van beschikking wordt toegekend. Zij kan er slechts gebruik van maken, wanneer ze met de zekerheid, welke nodig is voor de veiligheid van de verrichtingen ten opzichte van derden, de omvang en de aard er van vaststelt.

Le recrutement des juges d'instruction dans un statut futur, devrait prévoir tout d'abord que le magistrat qui désire exercer les fonctions de juge d'instruction, postule celles-ci.

Outre des conditions d'âge, il devrait être exigé qu'il compte plusieurs années d'activité soit au parquet, soit au siège correctionnel, soit une longue pratique effective au barreau. Mais alors il faudrait également prévoir que l'instruction devienne une carrière où le juge d'instruction trouve une compensation matérielle à la limitation de cette carrière dans la hiérarchie des cours et tribunaux, dans un relèvement sensible du traitement et par la création dans les tribunaux de 2° et 1re classe du rang de Doyen des juges d'instruction, qui aurait au moins rang de vice-président.

Il serait souhaitable que, soit d'initiative gouvernementale, soit d'initiative parlementaire, et pour la bonne marche de l'administration de la Justice, cette réforme soit proposée.

3) La capacité civile de la femme mariée.

Comme la déclaration gouvernementale du 4 mai 1954 prévoit que l'œuvre de l'émancipation de la femme sera poursuivie et que l'égalité civile lui sera accordée, un membre de la Commission a soulevé ce problème.

Il fit remarquer, que l'on peut affirmer sans crainte de se tromper qu'il existe actuellement dans les milieux les plus divers une opinion prédominante en faveur de la pleine capacité juridique de la femme mariée. Depuis que nous sommes régis par le Code civil, presque rien n'a été changé aux dispositions relatives aux droits et aux devoirs respectifs des époux, ni à celles relatives aux régimes matrimoniaux, abstraction faite des dispositions fragmentaires de la loi du 20 juillet 1932.

Des considérations de justification de cette incapacité, telles que la faiblesse ou l'incompétence de la femme, appartiennent au passé. La seule raison encore valable de l'existence de cette règle se trouve dans les nécessités du mariage, suite à l'usage des régimes matrimoniaux à base de collaboration entre époux, et spécialement dans l'affectation de tous les biens de la femme au mariage.

L'émancipation de la femme dans le domaine politique, social et économique implique l'obligation d'affirmer dans la loi que le mariage ne modifie pas la capacité civile des conjoints.

Simplement affirmer cela, ne suffit pourtant pas: semblable disposition restera lettre morte, si l'on ne modifie pas en même temps la législation relative aux régimes matrimoniaux. En effet, sous les régimes matrimoniaux à base de collaboration entre époux — régimes de communauté ou sans communauté — la femme, ayant la pleine capacité civile ne trouvera pas matière à l'exercer.

Il y a bien la loi du 20 juillet 1932. L'intention du législateur fut excellente. La loi a voulu remédier à certains abus flagrants de la puissante maritale: elle a modifié à cette fin le régime des rapports des conjoints entre eux et leurs relations avec les tiers.

S'il y a dans cette loi des concepts nouveaux, la pratique judiciaire a révélé des difficultés d'application indéniables: il ne faut penser ici qu'aux biens réservés de la femme mariée, acquis au moyen du produit de son travail et pour lesquels la loi lui donne le droit de disposition. Elle ne peut en faire usage à moins d'en établir, avec la certitude nécessaire pour la sécurité des transactions, au regard des tiers, la consistance et le caractère.

Daarenboven, vormt de moeilijkheid om het aanwenden van deze goederen in het belang van het huishouden te beoordelen, beoordeling welke door de wetgever niet nader bepaald werd, een ander bezwaar bij de toepassing.

Wij moeten dus de klaarblijkelijke ontoereikendheid vaststellen van de rechtsbekwaamheid die aan de gehuwde vrouw wordt toegekend.

De rechtsbegrippen van ons Burgerlijk Wetboek betreffende het gezag van de man en de onbekwaamheid van de gehuwde vrouw behoren tot het verleden. Zij zijn volkomen in strijd met de plaats welke de vrouw in onze huidige maatschappij inneemt.

De andere naties zijn ons in deze belangrijke kwestie voorgegaan: verschillende landen kennen een volkomen gelijkstelling (V.S.A., Verenigd Koninkrijk, U.R.R.S., Zweden, Noorwegen, Denemarken).

Andere hebben aan de gehuwde vrouw volledige bekwaamheid toegekend, met een zekere voorrang voor de man, nl. in sommige beperkte kwesties. (Franse wet van 1938 en 1942, Zwitserse, Duitse en Nederlandse wetten).

Bij Kamer en Senaat werden sedert de bevrijding dienaangaande verscheidene wetsvoorstellen ingediend. Gezien de diepgaande wijzigingen die deze hervorming in onze wetgeving moet teweegbrengen, heeft de Regering, bij besluit van de Regent van 14 Mei 1948, een Commissie ingesteld, voorgezeten door de heer Hayoit de Termicourt, Procureur-Generaal bij het Hof van verbreking, en ze ermede belast de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek te herzien, die betrekking hebben op de wederzijdse rechten en plichten van de echtgenoten en op de huwelijkse voorwaarden.

De Commissie verneemt met voldoening dat die Commissie eerlang haar kiese en moeilijke taak zal beëindigen, zodat de Regering wellicht in staat zal zijn aan de gehuwde vrouw de burgerrechtelijke gelijkheid te verlenen, die in de Regeringsverklaring van 4 Mei 1954 werd beloofd.

Zonder te willen vooruitlopen op de conclusies van de Studiecommissie en op het ontwerp dat de Regering ongetwijfeld zal indienen, zijn wij toch reeds de mening toegedaan, dat de scheiding van goederen, samen met het beginsel van de volledige bekwaamheid der gehuwde vrouw, de volstrekte eerbiediging inhoudt van de onafhankelijkheid van elk der echtgenoten. Elke betwisting van financiële aard is uitgesloten. Weliswaar levert dit stelsel bepaalde bezwaren op, zoals Mevr. Ciselet aanstipt in de toelichting van haar wetsvoorstel (Sen. Parl. Stuk, Zitting 1947-1948, n° 73, blz. 8) « waar het de rechten opoffert van de vrouw die geen persoonlijk vermogen bezit en geen bezoldigde bedrijvigheid uitoefent. Bij de ontbinding van het huwelijk wordt haar zelfs het kleinste deel geweigerd van een vermogen, dat zij door haar arbeid toch in ruime mate mee heeft helpen verwerven ». Het blijkt nochtans dat dit kan worden verholpen door voor de overlevende echtgenoot rechten op de nalatenschap, ten titel van eigendom of als vruchtgebruik, in te voeren, ten einde hem niet alle mogelijkheden om behoorlijk te leven te ontnemen. Dit stelsel bestaat in vele landen, o.m. in de Angelsaksische landen, Italië en de Scandinavische landen, als wettelijke huwelijksregeling.

4) Het Probation-stelsel.

Het probation-vraagstuk werd eveneens door een achtbaar lid der Commissie aangeraakt. Het stelsel, zoals hij het zich voorstelt, betreft niet een « probation na veroordeling » omdat het dan vrijwel gelijk komt te staan met de voorwaardelijke veroordeling.

Wat hij wenst te zien invoeren is het « probationstelsel vóór veroordeling », stelsel dat namelijk voor primaire delinquenten, t.t.z. die voor de eerste maal in aanraking komen met het gerecht, een veroordeling zou vermijden met als noodzakelijk gevolg, de inschrijving er van op het straf-

D'autre part, la difficulté d'appréciation de l'utilisation de ces biens dans l'intérêt du ménage, appréciation non précisée par le législateur, constitue un autre obstacle d'application.

Il faut donc constater l'insuffisance manifeste de la capacité reconnue à la femme mariée.

Les notions juridiques de notre Code civil concernant la puissance maritale et l'incapacité de la femme mariée appartiennent au passé. La place de la femme dans notre société actuelle les contredit d'une façon permanente.

Les autres pays nous ont précédés en ce domaine important: plusieurs pays connaissent l'égalité absolue (U.S.A., Royaume-Uni, U.R.S.S., Suède, Norvège, Danemark).

D'autres ont accordé à la femme mariée une entière capacité avec une certaine prééminence pour le mari et ce pour certaines questions limitées. (Loi française de 1938 et 1942, loi suisse, allemande et hollandaise).

La Chambre et le Sénat ont été saisis depuis la libération de plusieurs propositions de loi visant la matière. Vu les modifications profondes que cette réforme doit entraîner dans notre législation, le Gouvernement a créé par arrêté du Régent du 14 mai 1948 une Commission présidée par le Procureur général près la Cour de cassation, M. Hayoit de Termicourt, chargée de la revision des dispositions du Code civil relatives aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux.

La Commission est heureuse d'apprendre que cette commission terminera incessamment ses travaux délicats et difficiles, ce qui pourrait permettre au Gouvernement de réaliser l'égalité civile de la femme mariée telle que le promet la déclaration gouvernementale du 4 mai 1954.

Dès à présent et sans préjuger des conclusions de la Commission d'étude et du projet que le Gouvernement ne manquera pas de déposer, il semble que la séparation de biens, combinée avec le principe de la pleine capacité de la femme mariée respecte de façon absolue l'indépendance de chaque époux. Toute discussion d'ordre financier est exclue. Il est vrai que ce régime présente certains inconvénients comme le signale Mme Ciselet dans les développements de sa proposition de loi (Sen. Doc. Parl., session 1947-1948, n° 73, p. 8): « en sacrifiant les droits de la femme qui ne possède aucune fortune personnelle et n'exerce aucune activité rétribuée. A la dissolution du mariage on lui refuse toute part dans une fortune qu'elle a largement contribué à constituer par son travail ». Il semble pourtant possible d'y remédier en instaurant des droits successoraux, en propriété ou en usufruit, pour l'époux survivant afin qu'il ne puisse être privé de possibilités de vie décente. Ce régime existe dans de nombreux pays tels que les pays anglo-saxons, l'Italie et les pays scandinaves, comme régime matrimonial légal.

4) Le système de probation.

Un commissaire a parlé également du système de probation. Tel qu'il s' imagine ce système, il ne s'agit pas d'une « probation après condamnation », qui se confondrait quasi avec la condamnation conditionnelle.

Ce qu'il souhaiterait voir instaurer, c'est le système de « probation avant condamnation », ce qui éviterait notamment aux délinquants primaires, c'est-à-dire ceux qui, pour la première fois, ont affaire à la justice, une condamnation comportant inévitablement l'inscription au casier judi-

register. De inschrijving op het strafregister brengt immers vaak mee, dat deze delinquenten zich later de toegang tot alle openbare ambten zien ontzeggen, zonder te spreken van alle andere nadelige gevolgen er van. De Parketten passen zeer dikwijls een soort probation-stelsel toe, namelijk wanneer het niet een klachtendelict betreft, in geval van bekentenis, wanneer de verdachte geen enkele vroegere veroordeling opliep en wanneer, bij gebeurlijke schade, de schadevergoeding betaald is. Wanneer al deze voorwaarden vervuld zijn, wordt aan strafrechtelijke vervolging verzaakt, hetzij onmiddellijk, hetzij na het verstrijken van een bepaalde termijn.

Deze handelwijze is nochtans aan geen vaste regels verbonden en ofschoon zekere Parketten dit stelsel tamelijk breed toepassen, zijn er andere, waar er slechts zeer karig gebruik van gemaakt wordt.

Ook wordt de opmerking gemaakt, dat eens de dagvaarding betekend en de zaak voor de Rechtbank ahangig gemaakt is, in de huidige stand van zaken, van geen probation meer sprake kan zijn.

Tijdens de bespreking, verklaarde de heer Minister, dat binnen zeer korte tijd een wetsontwerp houdende invoering van een probation-stelsel in de Kamer zal worden neergelegd.

5) Reclassering der gevangenen.

Daar het blijkt, dat het departement van Justitie er thans naar streeft de gevangenen te centraliseren. Zo komt het, dat een groot aantal veroordeelden, die slechts een betrekkelijk korte gevangenisstraf uit te boeten hebben, naar Merxplas overgebracht worden en dat zich aldaar gevangenen bevinden uit de verste hoeken van het Vlaamse en het Waalse land.

Daaruit volgt, dat de ouders en familieleden, die aan de gevangene een bezoek wensen te brengen, in één enkele dag de reis naar Merxplas niet kunnen doen, zonder zich zware geldelijke offers te getroosten. Het bezoek aan de gevangenen wordt door het gevangeniswezen als een middel tot amendering beschouwd. Door de verre verwijdering van de gevangenis, wordt dit bezoek in vele gevallen onmogelijk, te meer daar het merendeel der gevangenen van geringe afkomst zijn, en wordt het klimaat van morele afzondering tussen de gevangenen en hun naastbestaanden versterkt. De Commissie vraagt, dat deze toestand zou verholpen worden.

Verder wordt er op gewezen, dat de in vrijheid gestelde gevangene zeer dikwijls moeilijk aan werk geraakt en hij in dit geval zonder bron van inkomsten komt te staan, daar hij van geen werkloosheidsvergoeding genieten kan en op de steun van de Commissie van Openbare Onderstand aangewezen is.

Deze steun is zo schamel, dat het dan ook niet te verwonderen is, dat bij gebrek aan bestaansmiddelen, de delinquent in vroegere fouten hervalt.

* * *

Veel gevangenen worden tewerkgesteld in gevangenis- en huizen van hechtenis dit met doel ze aan het werk te houden of hun een ambacht te doen leren;

De Commissie stelt zich de vraag, of aan de gevangenen vergoedingen worden toegekend ingeval ze tijdens het werk een ongeval oplopen, dat gedeeltelijke of volledige werkongeschiktheid medebrengt. De heer Minister verklaarde dat al deze vraagstukken ter studie liggen en dat voorstellen tot oplossing er van ter voorbereiding zijn.

6) Onderhoud der Gerechtsgebouwen.

In een vraag gesteld door een lid uwer Commissie over de erbarmelijke toestand, waarin zich verscheidene

cière. En effet, celle-ci entraîne souvent que ces délinquants se voient interdire l'accès à tous emplois publics, sans parler des autres conséquences préjudiciables. Les parquets appliquent très souvent une sorte de système de probation, notamment lorsqu'il ne s'agit pas d'un délit qui ne peut être poursuivi sans plainte, en cas d'aveu; lorsque le prévenu n'a pas encouru de condamnation antérieure et lorsque, en cas de dommages éventuels, les dommages ont été payés. Toutes ces conditions étant remplies, les poursuites pénales sont abandonnées, soit immédiatement, soit après un certain délai.

Toutefois, cette façon de procéder n'est pas soumise à des règles fixes et alors que certains parquets appliquent assez largement ce système, d'autres n'en font que très rarement usage.

On a fait remarquer aussi qu'une fois la citation notifiée et le tribunal saisi de l'affaire, il ne peut pratiquement plus être question de probation, dans l'état actuel de la législation.

Au cours de la discussion, M. le Ministre a déclaré, qu'un projet de loi instaurant un système de probation allait être incessamment déposé sur le bureau de la Chambre.

5) La réadaptation sociale des détenus.

Il semble que le département de la Justice s'attache actuellement à centraliser les prisons. C'est pourquoi un grand nombre des condamnés n'ayant à purger qu'une peine de prison relativement courte sont transférés à Merxplas et qu'il s'y trouve des détenus originaires des régions les plus éloignées du pays flamand et wallon.

Il en résulte que les parents et les membres de la famille désireux de rendre visite aux détenus, se trouvent dans l'impossibilité d'effectuer, en un jour, le voyage à Merxplas, sans s'exposer à de lourds sacrifices pécuniaires. L'administration pénitentiaire considère les visites aux détenus comme un moyen de s'amender. Du fait de l'éloignement de la prison, ces visites deviennent souvent impossibles, d'autant plus que la plupart des détenus sont de modeste condition, et le climat d'isolement moral entre les détenus et leurs proches s'en trouve renforcé. La Commission demande qu'il soit remédié à cet état de choses.

Il est signalé en outre que le détenu libéré rencontre souvent de grandes difficultés à trouver du travail et qu'il se voit ainsi privé de ressources, étant donné qu'il ne peut bénéficier des allocations de chômage, ce qui l'oblige à s'adresser à la Commission de l'Assistance publique.

Cette aide est tellement minime qu'il n'est pas étonnant de voir le délinquant retomber dans ses fautes anciennes, à défaut de moyens d'existence.

* * *

De nombreux détenus sont mis au travail dans les prisons et les maisons de détention, afin de les occuper ou de leur apprendre un métier.

La Commission se demande s'il est alloué des indemnités aux détenus si, pendant le travail, ils sont victimes d'un accident entraînant une incapacité de travail totale ou partielle. M. le Ministre a déclaré que toutes ces questions sont à l'étude et qu'un projet en vue de la solution de ces problèmes est en préparation.

6) Entretien des locaux judiciaires.

Faisant suite à une question qu'il avait posée au sujet de l'état lamentable dans lequel se trouvent plusieurs locaux judi-

gerechtsgebouwen bevinden, heeft dit lid gewezen op het feit dat voor het aanzien van het gerecht zelf deze toestand ten dringendst dient te worden verholpen. Hij wees er op, dat thans nog vrederechten zetelen naast of boven herbergzalen.

Tevens vestigde een lid de aandacht op de toestand van het gerechtsgebouw te Charleroi, dat werkelijk gegronde ongerustheid verwekt. Hij voegde er aan toe, dat wat dit gerechtsgebouw betreft, binnen afzienbare tijd tot de werken zou kunnen overgegaan worden, daar het financiële probleem zich niet onmiddellijk zou stellen voor de Staat.

De heer Minister was de mening toegedaan, dat de meest radicale oplossing zou zijn, dat alle gerechtsgebouwen door de Staat zouden overgenomen worden, doch dat dit enerzijds zware financiële lasten meebrengen zou en anderzijds een zeer ingewikkeld probleem is daar vele vrederechten ondergebracht zijn of wel in gebouwen, waarvan de gemeente geen eigenares is, of wel in gemeentelijke bouwcomplexen. Hij voegde er tevens aan toe, dat een Commissie de gewenste hervorming onderzoekt en dat haar werkzaamheden ver gevorderd zijn.

7) Hervreiding en hergroepering der Vrederechten.

Aangaande dit punt heeft de heer Minister verklaard, dat de kwestie wordt behandeld in het voorontwerp van de wet betreffende de gezamenlijke rechterlijke inrichting, dat in het Departement van Justitie wordt bestudeerd.

De werkzaamheden van de beperkte Commissie, belast met de samenordering van de verschillende teksten van dit voorontwerp, zijn nog niet afgelopen.

Gaat men uit van het beginsel, dat de kwestie van de wederinrichting van de rechtsmacht in haar geheel aan het Parlement moet worden voorgelegd, dan is het niet mogelijk reeds nu daarvoor een regeling en een hergroepering van de kantonale rechtscollages voor te stellen. Wil men daarentegen de kwestie van de kantonale rechtscollages afzonderlijk aan het Parlement voorleggen, dan moet een gedeeltelijke gewestelijke groepering worden overwogen.

8) Vergoedingen van de ambtenaren en beambten van de Veiligheid van de Staat.

Daar een lid van de Commissie gaarne had geweten welke de voornemens van het departement zijn, wat de vergoedingen betreft die door de gewezen ambtenaren en beambten van de Veiligheid van de Staat met aandrang worden gevraagd, heeft de heer Minister geantwoord dat tot dusver geen schikkingen werden genomen om deze vergoeding door te voeren. Hij heeft er echter aan toegevoegd dat het vraagstuk opnieuw bij het algemeen bestuur werd aanhangig gemaakt en dat om het advies werd gevraagd van de bij zijn departement gedetacheerde inspecteur van financiën.

* * *

Na de bespreking werd de begroting in stemming gebracht en goedgekeurd met eenparigheid der twaalf aanwezige leden. Dit verslag werd eveneens met eenparigheid aangenomen.

De Verslaggever,

V. TAHON

De Voorzitter,

L. JORIS

cières, un membre de votre Commission a insisté sur la nécessité d'y remédier d'urgence, ceci dans l'intérêt même du prestige de la Justice. Il signale qu'actuellement encore des justices de paix se trouvent à côté ou au-dessus de salles d'auberge.

Un Commissaire a attiré l'attention sur l'état du palais de justice de Charleroi, qui inspire des craintes sérieuses. En ce qui concerne ce bâtiment, ajouta-t-il, on pense pouvoir entamer sous peu les travaux, étant donné que pour l'Etat le problème financier ne se poserait pas immédiatement.

M. le Ministre est d'avis que la solution la plus radicale serait que l'Etat reprenne tous les locaux judiciaires, tout en déclarant que ceci entraînerait de lourdes charges financières. Au surplus, le problème est très complexe, étant donné que plusieurs justices de paix se trouvent soit dans des bâtiments dont la commune n'est pas propriétaire, soit dans des bâtiments communaux. Il signale qu'une Commission, dont les travaux sont très avancés, s'occupe de la réforme souhaitée.

7) La redistribution et le regroupement des Justices de Paix.

En ce qui concerne ce point, Monsieur le Ministre a déclaré, que cette question est comprise dans l'avant-projet de loi, concernant l'ensemble de l'organisation judiciaire, qui est à l'étude au sein du département de la Justice.

Les travaux de la Commission restreinte chargée de la coordination des différents textes de cet avant-projet ne sont pas encore terminés.

Si l'on part du principe, qu'il faut saisir le Parlement de l'ensemble de la question de la réorganisation judiciaire, il n'est pas possible de proposer d'ores et déjà un règlement et un regroupement des juridictions cantonales.

Dans le cas contraire, si l'on veut saisir le Parlement de la question des juridictions cantonales seulement, il faudra envisager un regroupement régional fragmentaire.

8) Indemnités des fonctionnaires et agents de la Sûreté de l'Etat.

Un membre de la Commission ayant émis le désir de connaître les intentions du département relatives aux indemnités réclamées par les anciens fonctionnaires et agents de la Sûreté de l'Etat, M. le Ministre a fait savoir qu'aucune disposition n'a jusqu'à présent été prise pour réaliser cette indemnisation. Il a toutefois ajouté que l'administration générale a été saisie à nouveau de ce problème et que l'avis de l'inspecteur détaché à son département a été demandé.

* * *

Après la discussion, le budget a été mis aux voix et adopté à l'unanimité des douze membres présents. Ce rapport a également été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

V. TAHON.

Le Président,

L. JORIS.

BIJLAGE: N° 1.

ANNEXE: N° 1.

Kredieten bestemd voor de Dienst voor Kinderbescherming (Buitendiensten) in het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Justitie voor het jaar 1955.

Crédits prévus pour l'Office de la protection de l'Enfance (Services extérieurs) dans le projet de loi relatif au budget du Ministère de la Justice pour l'année 1955.

Artikel der begroting — Article du budget	Aanwijzing van het voorwerp der uitgaven en van de diensten	Bedrag der kredieten per Dienst — Montant des crédits par Service	Bedrag der kredieten per artikel — Montant des crédits par article	Désignation de l'objet des dépenses et des services
	Hoofdstuk I. — Uitgaven van algemeen bestuur.			Chapitre Ier: Dépenses d'administration générale.
	<i>Paragraaf 1: Bezoldigingen en vergoedingen.</i>			<i>Paragraphe 1: Rémunérations et indemnités.</i>
3.3	Jaarwedden. — Vaste diensten. — Vastangestelde en tijdelijke personeelsleden.			Traitements. — Services permanents. — Agents définitifs et temporaires.
	a) Personeel van de Rijksopvoedingsgestichten en van de Filmkeuringscommissie	28.000.000	—	a) Personnel des Etablissements d'Education de l'Etat et Commission de Contrôle des Films cinématographiques.
	b) Vaste afgevaardigden ter Kinderbescherming	5.082.000	33.082.000	b) Délégués permanents à la Protection de l'Enfance.
5.3	Jaarwedden. — Tijdelijke diensten. — Gedetacheerde vastangestelde personeelsleden en tijdelijk personeel.			Traitements. — Services temporaires. — Agents définitifs détachés et agents temporaires.
	Personeel van de Rijksopvoedingsgestichten en van de Filmkeuringscommissie	1.704.000	1.704.000	Personnel des Etablissements d'Education de l'Etat et Commission de Contrôle des Films cinématographiques.
6.3	Erelonen van advocaten en geneesheren. Bezoldiging van niet tot het bestuur behorende deskundigen. — <i>Prestaties van derden</i>	37.000	37.000	Honoraires des avocats et des médecins. — Rémunération d'experts étrangers à l'Administration. — <i>Prestations de tiers.</i>
7.3	Allerhande toelagen en vergoedingen aan het Rijkspersoneel (met inbegrip van de presentiegelden, reis- en verblijfkosten van de niet tot de Rijksdiensten behorende personen).			Allocations et indemnités généralement quelconques au personnel de l'Etat (y compris les jetons de présence, les frais de route et de séjour de personnes étrangères aux administrations de l'Etat).
	a) Allerhande commissies: Filmkeuringscommissie. Scholen voor Maatschappelijk Dienstbetoon. Presentiegelden, reis- en verblijfkosten.	715.000	—	a) Commissions diverses: Commission de Contrôle des films cinématographiques. Ecoles de Service social. Jetons de présence et frais de route et de séjour.
	b) Personeel van de Rijksopvoedingsgestichten en Filmkeuringscommissie:			b) Personnel des Etablissements d'Education de l'Etat et Commission de Contrôle des films cinématographiques:
	1. Bijkomende prestaties. — Hogere functies. — Hogere qualificering: 118.900.			1. Prestations supplémentaires. — Fonctions supérieures Surqualification: 118.900.
	2. Vergoedingen die werkelijke lasten dekken: 31.100.	150.000	865.000	2. Indemnités couvrant des charges réelles: 31.100.
8.2	Vergoedingen voor medische zorgen aan de leden van de religieuze gemeenschappen, verbonden aan de Dienst voor Kinderbescherming.	50.000	50.000	Indemnités pour soins médicaux aux membres des communautés religieuses attachés à l'Office de la Protection de l'Enfance.
	<i>Paragraaf 2: Uitgaven voor materieel en andere werkingsuitgaven.</i>			<i>Paragraphe 2: Dépenses de matériel et autres dépenses de fonctionnement.</i>
9.3	Water, stoom, gas en electriciteit, andere verbruiksuitgaven, frankering van brieven, telegrammen, abonnementen op de telefoon en telefoon-gesprekken, vervoer, huur, belastingen en retributies.			Eau, vapeur, gaz et électricité, autres dépenses de consommation, affranchissement de correspondance, télégrammes, abonnements et communications téléphoniques, transports, loyers, impositions et redevances.
	a) Rijksopvoedingsgestichten en Filmkeuringscommissie.			a) Etablissements d'Education de l'Etat et Commission de Contrôle des films cinématographiques.
	Water, gas, electriciteit 800.000			Eau, gaz, électricité 800.000
	Telefoon 110.000			Téléphone 110.000
	Vervoer 60.000			Transport 60.000
	Taxes, rechten, briefwisseling en diversen 50.000			Taxes, redevances, correspondance et divers 50.000
		1.020.000		
	b) Scholen voor maatschappelijk dienstbetoon — huur van examenlokalen 30.000	30.000	1.050.000	b) Ecoles de service social — location de locaux pour les examens 30.000

Artikel der begroting — Article du budget	Aanwijzing van het voorwerp der uitgaven en van de diensten	Bedrag der kredieten per Dienst — Montant des crédits par Service	Bedrag der kredieten per artikel — Montant des crédits par article	Désignation de l'objet des dépenses et des services
10.3	Onderhoudsuitgaven voor lokalen, meubilair en materieel. — Aanschaffen van werken en publicaties. — Abonnementen op dagbladen en officiële publicaties. — Kleine uitgaven voor materieel, bureelbenodigdheden, drukwerken, inbindingen en onderhoudsproducten. — Meubilair en bureelbenodigdheden geleverd door de inrichtingen die van het Ministerie van Justitie afhangen. — Door die inrichtingen uitgevoerde werken. — Technisch en didactisch materieel: machines, uitrusting, grondstoffen, enz., welke die inrichtingen nodig hebben: a) Rijksopvoedingsgestichten en Filmkeuringscommissie: 1. Onderhoud en grondstoffen voor de herstellingen ... 850.000 2. Bureelbenodigdheden (aankoop in de handel) ... 5.000 3. Aankoop van werken en publicaties ... 85.000 4. Drukwerken door de C.A.D. en het Belgisch Staatsblad te leveren ... 90.000 5. Aankoop van meubilair, materieel en machines voor de werkplaatsen, grondstoffen voor het vervaardigen van gewoon meubilair ... 1.435.000 b) Afdeling wetgeving en geschillen: drukwerken door de Centrale Arbeidsdienst en door het Belgisch Staatsblad te leveren ... 85.000	2.465.000	2.550.000	Dépenses d'entretien de locaux, mobilier et matériel. — Acquisition d'ouvrages et de publications. — Abonnements aux journaux et publications officielles. — Menues dépenses de matériel, de fournitures de bureau, d'impression, de reliure et de produits d'entretien. — Mobilier et fournitures de bureau livrées par les établissements relevant du Ministère de la Justice. — Travaux exécutés par ces établissements. — Matériel technique et didactique. — Machines, outillage, matières premières, etc., nécessaires à ces établissements: a) Etablissements d'Education de l'Etat et Commission de Contrôle des films cinématographiques: 1. Entretien et matières premières pour les réparations ... 850.000 2. Fournitures de bureau (achat dans le commerce) ... 5.000 3. Achat d'ouvrages et de publications ... 85.000 4. Imprimés à fournir par le S.C.T. et le Moniteur belge ... 90.000 5. Achat de mobilier, matériel et machines pour les ateliers, matières premières pour la confection de mobilier ordinaire ... 1.435.000 b) Section de la législation et du contentieux: imprimés à fournir par le Service central du Travail et le Moniteur belge ... 85.000
11	Door het Departement uitgevoerde publicaties: « Cahiers de l'Office de la Protection de l'Enfance » ...	57.000	57.000	Publications effectuées par le Département: « Cahiers de l'Office de la Protection de l'Enfance ».
12	Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het Centraal Bureau voor Benodigdheden: 12-1: Brandstoffen, vaste en vloeibare ... 2.500.000 12-2: Bureelbenodigdheden, papier, drukwerken en inbindingen ... 185.000 12-3: Bureelmachines: aanschaffing en huur. ... 80.000 12-4: Meubilair en uitrusting: aanschaffing en huur (enkel de voorwerpen, die door het Centraal Bureau voor Benodigdheden zullen worden geleverd en in de catalogus van dat organisme vermeld staan) ... 275.000 12-5: Kleding: uniformen voor de 2 autovoerders ... 8.000 12-6: Onderhoudsproducten (artikelen die voorkomen op de jaarlijkse lijsten van het materieel en de onderhoudsproducten door het Centraal Bureau voor Benodigdheden te leveren) ... 300.000	3.348.000	3.348.000	Fournitures effectuées à l'intervention de l'Office central des Fournitures. 12-1: Combustibles, solide et liquide. 12-2: Fournitures de bureau, papiers, impressions et reliures. 12-3: Machines de bureau: acquisition et location. 12-4: Mobilier et équipement, acquisition et location (seulement les objets mobiliers qui seront livrés par l'Office Central des Fournitures et qui figurent dans le catalogue de cet organisme). 12-5: Habillement: uniformes pour les 2 chauffeurs. 12-6: Produits d'entretien (articles prévus aux listes annuelles du matériel et des produits d'entretien à livrer par l'Office Central des Fournitures).
13.2	Aankoop en gebruik van motorvoertuigen, eigendom van de Staat. 1. Aankoopkosten ... — 2. Verbruikskosten ... 100.000 3. Onderhoudskosten ... 25.000	125.000	125.000	Achat et utilisation des véhicules automoteurs, propriété de l'Etat. 1. Frais d'acquisition ... — 2. Frais de consommation ... 100.000 3. Frais d'entretien ... 25.000
14.3	Uitgaven in verband met de verplaatsingen: Verplaatsingen van het personeel van de Rijksopvoedingsgestichten en van de Filmkeuringscommissie ... 130.000	130.000	130.000	Dépenses afférentes aux déplacements: Déplacements du personnel des Etablissements d'Education de l'Etat et de la Commission de Contrôle des Films Cinématographiques.
15	Uitgaven voor beroepsscholing: a) Rijksopvoedingsgestichten ... 100.000 b) Vaste afgevaardigden ter Kinderbescherming ... 25.000	125.000	125.000	Dépenses de formation professionnelle: a) Etablissements d'Education de l'Etat ... 100.000 b) Délégués permanents à la protection de l'enfance ... 25.000

Artikel der begroting — Article du budget	Aanwijzing van het voorwerp der uitgaven en van de diensten	Bedrag der kredieten per Dienst — Montant des crédits par Service	Bedrag der kredieten per artikel — Montant des crédits par article	Désignation de l'objet des dépenses et des services
16.2	Schadeloosstelling van regeringsminderjarigen, slachtoffers van ongevallen overkomen bij opvoedingsactiviteiten	20.000	20.000	Dédommagement à des mineurs de justice, victimes d'accidents survenus à l'occasion d'activités éducatives.
18	Aankoop voor eerste uitrusting van meubilair, materieel en bureelmachines, door bemiddeling van het Centraal Bureau voor Benodigheden	néant	néant	Achat de premier équipement de mobilier, matériel et machines de bureau à l'intervention de l'Office Central des Fournitures — Travaux et autres fournitures de premier équipement.
	Hoofdstuk II. — Toelagen.			Chapitre II. — Subventions.
	<i>Toelagen van sociale voorzorg :</i>			<i>Subventions de prévoyance sociale :</i>
21.2	Toelagen aan de Beschermingscomité's, aan de Koninklijke Commissie der Beschermingscomité's en der Kinderbescherming en aan de werken die medewerken bij het aanstellen van een voogd en aan het toezicht over de minderjarigen die onder de wet op de kindbescherming vallen	1.142.000	1.142.000	Subsides aux Comités de patronage, à la Commission royale des patronages et de la Protection de l'Enfance et aux œuvres collaborant aux protutelles et aux surveillances des enfants soumis à la loi sur la protection de l'enfance.
21.3	Toelagen aan de magistraten voor toepassing van de wet van 15 Mei 1912 op de kindbescherming	800.000	800.000	Subsides aux magistrats pour l'application de la loi du 15 mai 1912, sur la protection de l'enfance.
	<i>Toelagen voor het onderwijs, de opvoeding en de schone kunsten :</i>			<i>Subventions pour l'enseignement, l'éducation et les Beaux-Arts :</i>
22.4	Tussenkost van het Departement in de bijdrage van België voor de Internationale Vereniging voor Kinderbescherming	30.000	30.000	Intervention du Département dans la cotisation de la Belgique à l'Union Internationale de la Protection de l'Enfance.
22.7	Toelage aan de Unie der Kinderrechters.	5.000	5.000	Subside à l'Union des juges des enfants.
	Hoofdstuk IV. — Andere uitgaven.			Chapitre IV. — Autres dépenses.
	<i>Lopende uitgaven :</i>			<i>Dépenses courantes :</i>
28.2	Uitgaven betreffende het onderhoud van de verpleegden geplaatst in de Rijksopvoedingsgestichten en openbare Rijksinstellingen (met inbegrip van de kosten van overbrenging en correspondentie en de kosten van kleding der ontslagen verpleegden).			Dépenses relatives à l'entretien des élèves placés dans les établissements d'éducation et institutions publiques de l'Etat (y compris les frais de transfèrement et de correspondance et les frais d'habillement des élèves sortants).
	1) Toiletartikelen	75.000		1) Articles de propreté.
	2) Voedingswaren (+ kosten voor het bewerken van de tuinen)	6.200.000		2) Articles de nourriture (+ frais d'exploitation des jardins).
	3) Textielartikelen — kleding (stoffen en confection) — beddegoed — wassen	1.750.000		3) Articles textiles — habillement (tissus et confection) — couchage — lessivage.
	4) Leerwaren: vervaardiging en herstelling	665.000		4) Articles de cuir: confection et réparation.
	5) Artikelen voor de eredienst	60.000		5) Articles pour le culte.
	6) Artikelen voor de huisapotheken	200.000		6) Articles pour les pharmacies.
	7) Kosten voor hospitalisatie en bijzondere zorgen	350.000		7) Frais d'hospitalisation et soins spéciaux.
	8) Overbrengingskosten	400.000		8) Frais de transfèrement.
	9) Persoonlijke vergoedingen + lonen	880.000		9) Jetons personnels + salaires.
	10) Vakcompetities	50.000		10) Concours professionnels.
	11) Feesten, spelen, vakantie	140.000		11) Fêtes, jeux, vacances.
	12) Schoolboeken	20.000		12) Livres classiques.
	13) Diverse artikelen (foto's, identiteitskaarten, enz.)	55.000		13) Articles divers (photos, cartes d'identité, etc...).
	14) Correspondentie van de leerlingen	30.000		14) Correspondance des élèves.
	15) Artikelen voor de refters (vaatwerk, tafelgerei, enz.)	80.000		15) Articles pour les réfectoires (vaisselles, couverts, etc...).
	16) Werking van de scoutsafdelingen tijdens de vacaties	45.000		16) Fonctionnement des sections scouts pendant les vacances.
28.3	Onderhoud en opvoeding van de kinderen door de Minister van Justitie of door de rechterlijke overheid toevertrouwd aan private personen of aan openbare of private verenigingen of instellingen of van onderwijs (bij uitzondering, uitgaven van vroegere dienstjaren)	—	11.000.000	Entretien et éducation des enfants confiés par le Ministre de la Justice ou l'autorité judiciaire à des personnes ou à des sociétés ou institutions de charité ou d'enseignement publiques ou privées (exceptionnellement, dépenses des exercices antérieurs).
	Algemeen Totaal: 131.120.000 frank.			Total général: francs 131.120.000.
	<i>Nota: In bovenstaande staat wordt geen melding gemaakt van de bedragen, op de begroting uitgetrokken met het oog op de bezoldiging van het personeel in dienst bij het Hoofdbestuur van de Dienst voor Kinderbescherming.</i>			<i>Note: Le présent relevé ne mentionne pas les sommes prévues au budget pour la rétribution des agents en fonction à l'Administration Centrale de la Protection de l'Enfance.</i>

Belangrijke opmerkingen.

1) Voor het opmaken van de begrotingsvoorstellen voor het dienstjaar 1955, heeft de Dienst voor Kinderbescherming de onderrichtingen in acht moeten nemen welke dienaangaande door de Minister van Financiën werden gegeven in zijn omzendbrief van 19 Mei 1954.

Daarin werd o. m. verklaard wat volgt :

« *Peil van de begroting in vergelijking met 1954.*

» De huidige toestand verplicht de Regering een strenge politiek van besnoeiing der uitgaven te voeren, en de ministeriële departementen moeten trachten het bedrag van de bij het opmaken der vroegere begrotingen vastgestelde uitgaven merklijk te verminderen. »

2) Sommige door de Dienst voor Kinderbescherming aangevraagde kredieten — kredieten die overeenkomstig de onderrichtingen van het Ministerie van Financiën op een minimum werden vastgesteld (zie opmerking hierboven) — moesten verminderd worden ingevolge de door het Begrotingscomité op voorstel van de Inspectie van Financiën genomen beslissing.

In de tweede plaats werd een vermindering van 4 % voor alle kredieten voor materieel voorgeschreven door het Begrotingscomité.

Hieronder volgt de tabel van de begrotingsartikelen voor welke het oorspronkelijk door de Dienst voor Kinderbescherming voorgestelde krediet werd verminderd.

Begrotingsartikel	Voorstellen van de D. K.	Eerste vermindering	Tweede vermindering
3.3	33.582.000	500.000	—
5.3	1.823.000	119.000	—
9.3	1.130.000	80.000	—
10.3	2.725.000	—	175.000
12.1	3.000.000	375.000	125.000
13.2	135.000	—	10.000
21.2	1.327.000	185.000	—
28.3	76.000.000	1.000.000	—
28.4	140.000	140.000	—
Uitwisseling van sociale werkers der Verenigde Naties			

Remarques importantes.

1) Pour l'élaboration des propositions budgétaires relatives à l'exercice 1955, l'Office de la Protection de l'Enfance a dû s'en tenir à l'observation des instructions données à ce sujet par M. le Ministre des Finances dans sa circulaire du 19 mai 1954.

Celle-ci prévoyait ce qui suit :

« *Hauteur du budget par rapport à 1954.*

» La situation actuelle oblige le Gouvernement à pratiquer une politique stricte de compression des dépenses et les départements ministériels s'efforceront de réduire notablement le montant des dépenses arrêtées lors de l'établissement des budgets antérieurs. »

2) Certains crédits sollicités par l'Office de la Protection de l'Enfance — crédits fixés au minimum suivant les instructions du Ministère des Finances (voir remarque ci-dessus) — ont dû subir une réduction à la suite de la décision prise par le Comité du Budget, sur proposition de l'Inspection des Finances.

Une deuxième réduction, celle-ci de 4 %, a été imposée par le Comité du Budget pour tous les crédits de matériel.

Ci-dessous, le tableau des articles budgétaires pour lesquels le crédit proposé initialement par l'Office de la Protection de l'Enfance a été diminué.

Article budgétaire	Propositions de l'O. P. E.	Première réduction	Deuxième réduction
3.3	33.582.000	500.000	—
5.3	1.823.000	119.000	—
9.3	1.130.000	80.000	—
10.3	2.725.000	—	175.000
12.1	3.000.000	375.000	125.000
13.2	135.000	—	10.000
21.2	1.327.000	185.000	—
28.3	76.000.000	1.000.000	—
28.4	140.000	140.000	—
Echange de travailleurs sociaux des Nations Unies			

BIJLAGE : N° 2.

Kredieten bestemd voor de voeding, de verzorging en de opvoeding van de aan de Rijksopvoedingsgestichten toevertrouwde minderjarigen.

A) Krediet bestemd voor de voeding :

Het krediet bestemd voor de voeding van de in de Rijksopvoedingsgestichten opgenomen minderjarigen komt in de begroting voor onder artikel 28.2. Het bedraagt 6.200.000 frank.

B) Kredieten bestemd voor de verzorging :

De kredieten bestemd voor de verzorging komen voor onder drie verschillende artikelen van de begroting, namelijk onder de artikelen 3.3 en 5.3, wat de personeelsuitgaven betreft (medisch en verplegingspersoneel), en onder artikel 28.2, voor de aan de minderjarigen verstrekte materiële en medische zorgen.

1) De personeelsuitgaven worden op 1.098.800 fr. geraamd, wanneer de eigenlijke wedden van het medisch en verplegingspersoneel in aanmerking genomen worden, en de eventueel bij de wedden te voegen toelagen en vergoedingen buiten beschouwing gelaten worden.

De onder de artikelen 3.3 en 5.3 opgenomen kredieten moeten dienen voor de bezoldiging van : 1 geneesheer-psychiater (part-time), 6 geneesheren (part-time), 4 leke-ziekenverplegers, 4 zusters-ziekenverpleegsters en 1 leke-voedvrouw.

2) De uitgaven voor de verzorging van de leerlingen worden op 3.120.000 fr. geraamd en als volgt onderverdeeld (zie artikel 28.2 van de begroting) :

a) materiële verzorging :

kleding, beddegoed, was, lederwaren, toiletartikelen en eetgerei : 2.570.000 fr.

b) geneeskundige, pharmaceutische en ziekenhuisverzorging :

(raadpleging van specialisten voor oog-, oor-, neus- en keelziekten, van radiologen, orthopedisten, en consulterende psychiaters; tandverzorging; gewone geneesmiddelen en specialiteiten; ziekenhuiskosten) : 550.000 fr.

C) Kredieten bestemd voor de opvoeding :

De kredieten bestemd voor de opvoeding van minderjarigen komen voor onder de volgende artikelen der begroting :

1) artikelen 3.3 en 5.3 : personeelsuitgaven.

De onder deze artikelen voorkomende kredieten bedragen 15.834.600 frank indien slechts de eigenlijke wedden in aanmerking worden genomen en geen rekening gehouden wordt met hetgeen er gebeurlijk wordt aan toegevoegd.

Zij zijn bestemd voor de bezoldiging van :

a) het personeel onderworpen aan het statuut van het Rijkspersoneel :

6 bestuurders;
7 aalmoezeniers;
41 onderwijzers
97 opvoeders;

ANNEXE : N° 2.

Crédits consacrés à la nourriture, aux soins et à l'éducation des mineurs confiés aux établissements d'éducation de l'Etat.

A) Crédit réservé à la nourriture :

Le crédit destiné à la nourriture des mineurs élevés par les Etablissements d'Education de l'Etat est inscrit à l'article 28.2 du budget. Il s'élève à 6.200.000 francs.

B) Crédits réservés aux soins :

Les crédits destinés aux soins sont prévus à trois articles différents du budget, à savoir aux articles 3.3 et 5.3, en ce qui concerne les dépenses de personnel (personnel médical et infirmier) et à l'article 28.2 pour ce qui concerne les soins, tant matériels que médicaux, à donner aux mineurs.

1) Les dépenses de personnel sont estimées à 1.098.800 francs, si l'on considère les traitements proprement dits dont bénéficie le personnel médical et infirmier et si l'on fait abstraction des allocations et indemnités venant éventuellement s'ajouter au traitement.

Les crédits prévus aux articles 3.3 et 5.3 doivent permettre la rétribution de : 1 médecin-psychiatre (part-time), 6 médecins (part-time), 4 infirmiers laïques, 4 infirmières religieuses et 1 accoucheuse laïque.

2) Les dépenses relatives aux soins à donner aux élèves sont estimées à 3.120.000 francs et se décomposent comme suit (voir article 28.2 du budget) :

a) soins matériels :

habillement, couchage, lessivage, cuirs, articles de propreté et articles pour le réfectoire : 2.570.000 francs.

b) soins médicaux, pharmaceutiques et hospitaliers :

(consultation de médecins spécialistes : oculistes, oto-rhino-laryngologistes, radiologues, orthopédistes et psychiatres-consultants; soins dentaires; médicaments ordinaires et spécialités; frais d'hospitalisation) : 550.000 fr.

C) Crédits réservés à l'éducation :

Les crédits réservés à l'éducation des mineurs sont répartis sur les articles suivants du budget :

1) articles 3.3 et 5.3 : dépenses du personnel.

Les crédits prévus à ces articles sont de 15.834.600 fr. si l'on ne prend en considération que les traitements proprement dits, sans tenir compte de leurs prolongements éventuels.

Ils doivent permettre la rétribution de :

a) personnel soumis au statut des agents de l'Etat.

6 directeurs;
7 aumôniers;
41 instituteurs;
97 éducateurs;

4 turnleraars of leraressen;
6 vakleermeesters.

b) congregatiepersoneel en toegevoegd leke-personeel :

1 zuster-bestuurster;
1 zuster-onderbestuurster;
1 leke-zielkundige;
8 onderwijzeressen (3 geestelijken en 5 leken);
12 vakleermeesteressen (1 geestelijke en 11 leken);

32 opvoedsters (22 geestelijken en 10 leken).

Nota : Het krediet van 15.834.600 frank omvat niet het bedrag bestemd voor de uitbetaling van de bezoldiging van werklieden die praktisch vakonderwijs geven in hun werkplaats.

2) Artikel 10.3 : Uitgaven voor materieel.

Het krediet dat onder artikel 10.3 voorkomt moet o. m. de volgende aankopen mogelijk maken:

a) machines, grondstoffen en outillage voor de vakopleiding der leerlingen : 1.100.000 frank.

b) boeken bestemd voor de bibliotheken van de leerlingen en publicaties voor pædagogisch gebruik : 55.000 fr.

3) Artikel 12.2 : Schoolbenodigdheden.

Het krediet dat onder artikel 10.3 voorkomt moet o. m. de volgende aankopen mogelijk maken bij het Centraal Bureau voor Benodigdheden van de voor de leerlingen bestemde Schoolbehoefden. Desbetreffende raming 100.000 frank.

4. Artikel 28.2 : Uitgaven voor onderhoud en opvoeding van de leerlingen.

Het in artikel 28.2 uitgetrokken krediet van 11 miljoen frank zal onder meer gebruikt worden voor het dekken van de volgende ramingen van uitgaven, dit met het oog op de opvoeding der leerlingen :

— premies voor aanmoediging tot het werk, enz.	frank 880.000
— vakcompetities	50.000
— schoolboeken	20.000
— correspondentiekosten der leerlingen ...	30.000
— feesten, spelen, vacantie	140.000
— werking van de scoutsafdelingen tijdens de vacaties	45.000
	1.165.000

4 maîtres ou maîtresses d'éducation physique;
6 maîtres d'enseignement professionnel.

b) personnel de congrégation et personnel laïc adjoint.

1 directrice religieuse;
1 sous-directrice religieuse;
1 psychologue laïque;
8 institutrices (3 religieuses et 5 laïques);
12 maîtresses d'enseignement professionnel (1 religieuse et 11 laïques);
32 éducatrices (22 religieuses et 10 laïques).

Note : Dans le crédit de 15.834.600 fr. n'est pas compris le montant destiné au paiement de la rétribution d'ouvriers donnant un enseignement professionnel pratique dans leur atelier.

2) Article 10.3 : Dépenses de matériel.

Le crédit prévu à l'article 10.3 doit permettre, entre autres, les acquisitions suivantes :

a) machines, matières premières et outillage, pour l'enseignement professionnel des élèves : 1.100.000 francs.

b) livres pour les bibliothèques des élèves et publications à usage pédagogique : 55.000 francs.

3) Article 12.2 : Fourniture d'articles de classe.

Le crédit prévu à cet article doit permettre, entre autres, d'acheter à l'Office Central des Fournitures les articles de classe destinés aux élèves. Prévision de dépense en cette matière : 100.000 francs.

4) Article 28.2 : Dépenses d'entretien et d'éducation des élèves.

Le crédit de 11 millions de francs inscrit à l'article 28.2 doit couvrir entre autres, les prévisions de dépense suivantes, à exposer en vue de l'éducation des élèves :

— primes d'encouragement au travail, etc. francs	880.000
— concours professionnels	50.000
— livres classiques	20.000
— frais de correspondance des élèves ...	30.000
— fêtes, jeux, vacances	140.000
— fonctionnement des sections scout pendant les vacances	45.000
	1.165.000

BIJLAGE : N° 3.

ANNEXE : N° 3.

Rijksopvoedingsgestichten en openbare Rijksinstellingen.

Etablissements d'éducation et institutions publiques de l'Etat.

Voedingstarief toepasselijk van 1 Juli 1950 af.

Tarif alimentaire applicable à partir du 1er juillet 1950.

Voedingsproducten	Hoeveelheid per leerling en per week		Opmerkingen
	Jongens	Meisjes	
Brood	4,200 kg.	4,200 kg.	
Koffie	50 gr.	50 gr.	
Cichorei	20 gr.	20 gr.	
Volle melk	3,500 l.	3,500 l.	Minder dan 14 jaar
	2,500 l.	2,500 l.	Meer dan 14 jaar
Vlees	700 gr.	700 gr.	
Bereide vleeswaren en spek	200 gr.	200 gr.	
Boter	100 gr.	100 gr.	
Margarine	300 gr.	300 gr.	
Ossevet	75 gr.	75 gr.	Voor gefruite aardappelen
Tafelolie	25 gr.	25 gr.	
Vis	150 gr.	150 gr.	Afwisselend vis of 2 eieren
Aardappelen (1)	6,300 kg.	4,900 kg.	
Gedroogde groenten	1 kg.	500 gr.	
Verse groenten	2 kg.	2 kg.	Uit de tuin naargelang van de mogelijkheden
Allerhande kruiden	volgens de behoeften		
Tafelbier of limonade	0,250 l.	0,250 l.	
Suiker	250 gr.	250 gr.	
Kaas	60 gr.	60 gr.	
Jam of stroop	200 gr.	200 gr.	
Deegwaren	100 gr.	100 gr.	
Chocolade	50 gr.	50 gr.	Jongens : — dan 14 jaar
	25 gr.		+ dan 14 jaar

Produits alimentaires	Quantité par élève et par semaine		Observations
	Garçons	Filles	
Pain	4,200 kg.	4,200 kg.	
Café	50 gr.	50 gr.	
Chicorée	20 gr.	20 gr.	
Lait entier	3,500 l.	3,500 l.	Moins de 14 ans
	2,500 l.	2,500 l.	Plus de 14 ans
Viande	700 gr.	700 gr.	
Charcuterie et lard	200 gr.	200 gr.	
Beurre	100 gr.	100 gr.	
Margarine	300 gr.	300 gr.	
Graisse de bœuf	75 gr.	75 gr.	Pour pommes de terre frites
Huile de table	25 gr.	25 gr.	
Poisson	150 gr.	150 gr.	Poisson ou 2 œufs alternativement
Pommes de terre (1)	6,300 kg.	4,900 kg.	
Légumes secs	1 kg.	500 gr.	
Légumes frais	2 kg.	2 kg.	Provenance des jardins suivant possibilités
Condiments divers	suivant nécessités		
Bière de ménage et limonade	0,250 l.	0,250 l.	
Sucre	250 gr.	250 gr.	
Fromage	60 gr.	60 gr.	
Confiture ou sirop	200 gr.	200 gr.	
Pâtes alimentaires	100 gr.	100 gr.	
Chocolat	50 gr.	50 gr.	Garçons : — de 14 ans
	25 gr.		+ de 14 ans

(1) Voor het Rijksopvoedingsgesticht te Saint-Hubert, werd de hoeveelheid aardappelen per leerling en per dag vastgesteld op 1,300 kg (Ministerieel besluit van 5 Mei 1952).

(1) Pour l'E. E. E. à Saint-Hubert, la quantité de pommes de terre par élève et par jour est portée à 1,300 kg. (A. M. du 5 mai 1952).

BIJLAGE : N° 4.

ANNEXE : N° 4.

Lijst der openbare en private inrichtingen waaraan de ter voldoening aan de wet van 15 Mei 1912 op de Kinderbescherming uitbestede minderjarigen worden toevertrouwd.

Opmerking : Luidens de bepalingen van voormelde wet, kan de rechterlijke overheid de inrichtingen waaraan de bestedingen toevertrouwd worden, vrij kiezen. Het aantal van deze inrichtingen verandert dan ook praktisch van dag tot dag.

Op 7 December 1954 was de indeling als volgt :

Relevé des établissements publics et privés accueillant des mineurs placés en application des dispositions de la loi du 15 mai 1912 sur la protection de l'Enfance.

Remarque : Aux termes des dispositions de la loi précitée, les autorités judiciaires ont le libre choix des établissements auxquels elles estiment devoir confier leurs pupilles. En conséquence, le nombre de ces établissements varie pratiquement chaque jour.

Au 7 décembre 1954, ils se répartissent comme suit :

	Voor jongens — Pour garçons	Voor meisjes — Pour filles	Voor jongens en meisjes — Pour garçons et filles	Samen — Totaux	
I. — Rijksobservatie- en opvoedings- gestichten	5	2	—	7	I. — Etablissements d'observation et d'éducation de l'Etat
II. — Openbare inrichtingen (a) :					II. — Etablissements publics (a) :
A. — Verplegingsinrichtingen (b).	9	10	47	66	A. — Etablissements de soins (b)
B. — Kindertehuizen (C.O.O.) (c)	9	5	33	47	B. — Homes pour enfants (C.A.P.) (c)
III. — Private inrichtingen en tehuizen met gedeeltelijke vrijheid :					III. — Etablissements privés et homes de semi-liberté :
A. — Confessionele	64	78	35	177	A. — Religieux
B. — Niet-confessionele	29	13	27	69	B. — Laïcs
	116	108	142	366	

(a) Inrichtingen die afhangen van de provinciale en gemeentelijke overheid.

(b) Verplegingsinrichtingen : ziekenhuizen, sanatoria, preventoria, kraaminrichtingen, inrichtingen voor doofstommen en blinden, voor abnormalen, gebrekkigen of verminkten.

(c) Wezenhuizen die afhangen van de Commissiën van Openbare onderstand.

(a) Il s'agit des établissements relevant des pouvoirs provinciaux et communaux.

(b) Etablissements de soins : hôpitaux, sanatoria, préventoria, maternités, instituts pour sourds-muets et aveugles, pour anormaux, estropiés ou infirmes.

(c) Orphelinats dépendant des Commissions d'Assistance publique.

